3
2003

Zdarma na CD: 17 sportovních her a MS Internet Explorer 6.0 SP1 CZ

Nejčtenější počítačový časopis v ČR
55 Kč / 76 Sk

počítač pro každého

Jak zapojit vypalovačku

str. 38

Zahrajte si: fotbal, kulečník, tenis, golf, bowling, šipky





JAK NA TO

Křížovka o ceny: sbírka her Hráčův ráj – České hry





Vážení čtenáři,

v posledních dnech se opět zvedla vlna e-mailových zpráv s varováním před nebezpečným virem, který je nutno okamžitě vymazat z počítače (tentokrát jde o soubor jdbgmgr.exe). Zpráva obsahuje ujištění, že nejde o legraci, a důraznou žádost o rozeslání na všechny možné adresy. Je až neuvěřitelné, s jakým úspěchem se podobné zprávy opakovaně šíří. Využívají nevědomosti a naivity uživatelů, kteří uvěří anonymnímu varování, ze strachu si sami dobrovolně způsobí nějakou škodu a s dobrým úmyslem pomoci ostatním rozešlou zprávu dál. Také v tomto případě jde totiž o takzvaný hoax neboli švindl. Jmenovaný soubor je legální součástí operačního systému Windows. Pokud vám taková zpráva přijde, nepropadejte panice, zprávu ignorujte, a hlavně ji nikomu neposílejte! A nejste-li si jisti, podívejte se na internetovou stránku *www.hoax.cz* nebo na stránky některého z výrobců antivirových programů. Tam najdete seznamy podobných zpráv, většinou i s radou, co dělat v případě, že jste si podle takové rady něco z počítače opravdu vymazali.

Proti takovým „samoobslužným“ útokům se lze bránit pouze osvětou. Snad k tomu napomůže nový projekt počítačových lekcí pro nejširší veřejnost nazvaný Národní program počítačové gramotnosti. Lekce základů práce s počítačem a s internetem budou probíhat zhruba ve 130 městech a obcích, a to převážně ve školách, knihovnách a internetových kavárnách. Do kurzů s lidovou cenou 100 Kč za dvouhodinovou lekci se můžete přihlásit na čísle 844 111 130, které je dostupné z celé ČR za místní tarif.

Ivan Heisler, šéfredaktor

SMS domény

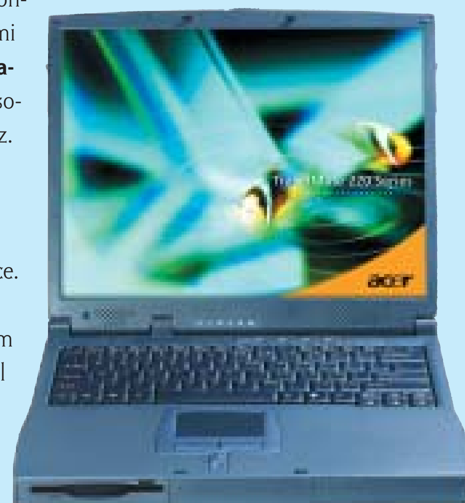
Společnost B3net představila svou službu business.nabit.cz. V rámci této služby má nyní každá společnost možnost zaregistrovat si svoji SMS doménu, prostřednictvím které ji mohou uživatelé zasláním SMS zprávy navštívit. Registrace první SMS domény je zdarma. Tvar SMS domény může být složen z písmen, číslic, pomlčky a tečky. První službou využívající SMS domén je služba, která se týká vyžádání firemního loga nebo melodie prostřednictvím SMS zprávy. Příkladem služeb využívajících SMS doménu mohou být SMS hlasování, SMS soutěže, SMS věrnostní systémy, informační služby apod.

http://business.nabit.cz

Nejlevnější značkový notebook

Pro zájemce o levný, a přitom dostatečně výkonný přenosný počítač připravila firma Acer velmi lákavou nabídku. Zlevnila notebooky **TravelMate 225X**, které jsou osazeny mobilními procesory Intel Celeron s taktovací frekvencí 1,33 GHz. Standardní velikost operační paměti 128 MB je možno rozšířit až na 1024 MB. 14,1palcové displeje pracují v rozlišení 1024 × 768 bodů, grafická karta je integrována na základní desce. Pro ukládání dat jsou připraveny pevné disky s kapacitou 20 GB. Počítač je vybaven interním modemem a síťovou kartou. Nejlevnější model TravelMate 225X s 24× mechanikou CD-ROM a operačním systémem Windows XP Home Edition je nyní dostupný za skvělou cenu 32 930 Kč s DPH.

http://www.acer.cz



Březen opět Měsícem internetu

Březen bude v roce 2003 v České republice opět Měsícem internetu, tentokrát pod oficiální záštitou delegace Evropské komise v ČR. Již 6. ročník projektu, který organizuje sdružení BMI, přinese množství konferencí, seminářů, soutěží, setkání a dalších příležitostí k seznámení s internetem a s možnostmi jeho nejrůznějšího využití. Zvláště se zaměří na to, jak internet pomáhá odstraňovat bariéry v životě lidem se zdravotním postižením.

http://www.brezen.cz

Levné digitální fotoaparáty

Dva levné digitální fotoaparáty uvádí na trh společnost Umax. **Umax AstraPix 430** v elegantním stříbrném provedení potěší nejen příznivou cenou 2794 Kč s DPH, ale i nízkou hmotností (116 g) a malými rozměry (97 × 62 × 26 mm). Tento fotoaparát, určený pro začátečníky, je vybaven snímačem s rozlišením 1,3 megapixelu. AstraPix 430 lze v případě potřeby využít jako jednoduchý diktafon či jako videokameru pro záznam krátkých sekvencí v rozlišení 352 × 288 bodů. Vestavěnou paměť 16 MB lze rozšiřovat SD kartami. I takto levný model je vybaven bleskem.





Umax AstraPix 540 (5990 Kč s DPH) je vybaven dvoumegapixelovým snímačem, který umožňuje výrobu fotografií až do velikosti 10 × 15 cm. Tento model má barevný LCD displej s úhlopříčkou 4,1 cm, integrovaný MP3 přehrávač a také výstup na TV. Interní paměť o velikosti 7 MB lze rozšířit pomocí karet Compact Flash. Také model AstraPix 540 zvládá snímání videosekvencí s rozlišením 320 × 240 bodů. Záruční lhůta u obou modelů je dva roky.
http://www.umax.cz

Šance pro zajímavé projekty

Nokia a Nadace rozvoje občanské společnosti zahájily v České republice druhý ročník programů Make a Connection – Připoj se. Pokračování programu poskytne mladým lidem další příležitost zapojit se do života společnosti a uskutečnit vlastní projekty. Návrhy projektů do druhého ročníku programů Make a Connection mohou mladí lidé ve věku od 16 do 24 let přihlásit do 31. března 2003. Z těchto projektů vybere hodnotící komise ty nejlepší, které získají grant, jenž může dosáhnout částky až 50 000 korun.
http://www.makeaconnection.cz



Dvě zařízení s mnoha funkcemi

Společnost HP uvádí na český trh dvě nová multifunkční zařízení **HP Officejet 5110** a **HP Officejet 6110**. Tyto modely zastanou práci barevné tiskárny, skeneru, faxu a kopírky a oba jsou určeny pro domácnosti a pro malé firmy. Zařízení HP Officejet 5110, které pořídíte za 8190 Kč s DPH, lze používat jak s počítačem, tak samostatně. Nabízí barevný inkoustový tisk v rozlišení až 4800 × 1200 dpi, tiskne rychlostí až 12 stran za minutu černobíle a 10 stran za minutu barevně. HP Officejet 5110 umožňuje skenovat fotografie a dokumenty s optickým rozlišením až 600 × 1200 dpi. Díky skeneru a barevné tiskárně je toto zařízení vhodné pro pořizování barevných kopií. Fax umožňuje posílat barevné i černobílé dokumenty. Stejné funkce zastane i model HP Officejet 6110, jehož cena je 14 190 Kč s DPH. Jedná se o dosud nejmenší multifunkční zařízení, které spojuje barevnou tiskárnu, fax, skener a kopírku. Má kompaktní rozměry a snadno se ovládá. Toto multifunkční zařízení nabízí vysokou rychlost tisku: až 19 stran za minutu černobíle a 15 stran za minutu barevně. HP Officejet 6110 má jako volitelné zařízení duplexní jednotku pro oboustranný tisk. Skener má optické rozlišení 1200 × 2400 bodů.
http://www.hp.cz


HP Officejet 6110


HP Officejet 5110



Nový a levný LCD monitor

Pokud jde o 15palcové LCD monitory, je z čeho vybírat. O přízeň uživatelů se nyní uchází nový LCD monitor **NEC MultiSync LCD 1501** s úhlopříčkou 15 palců, který je nabízen za atraktivní cenu 12 078 Kč s DPH. Model MultiSync LCD1501 se vyznačuje malými rozměry (344 × 344 × 166 mm), nízkou hmotností (3,7 kg) a nízkou spotřebou elektrické energie. Ta při plném provozu nepřesáhne 20 W. Monitor splňuje všechny běžné ergonomické normy. Zobrazovací displej se svítivostí 250 cd/m^2 a s kontrastním poměrem 350 : 1 je určen pro práci v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Doba odezvy 30 ms vyhovuje i pro multimediální využití, např. pro hraní her nebo pro přehrávání filmů.

http://www.pbnec.cz

Bezdrátová síť pro každého

Společnost Actebis Computer uvádí na český trh kompletní sadu produktů pro bezdrátové sítě; tyto produkty jsou vhodné nejen pro firemní, ale i pro domácí použití. Bezdrátová síť (Wireless LAN, zkratka WLAN) umožňuje komunikaci mezi počítači, aniž byste je museli vzájemně propojit kabely. Počítač musí však být vybaven síťovou kartou s anténou. Síťová karta **Edimax EW-7125+** (3770 Kč s DPH) je přídavná karta pro stolní počítač. Karta **Edimax EW-7105PC+** (2430 Kč s DPH) je určena pro použití v notebooku. Dosah zařízení se v závislosti na místních podmínkách pohybuje cca od 10 m do 100 m a na volném prostranství může být až 350 m. Novinkou je rovněž zařízení **Edimax EW-7205AP+** (6090 Kč s DPH), které umožňuje připojit WLAN do klasické počítačové sítě.

http://www.actebis.cz



Hlasujte prostřednictvím SMS zpráv:
Jak máte vybavený svůj počítač?
(můžete označit i více možností)

A) CD-ROM
B) DVD-ROM
C) CD vypalovací mechanika
D) DVD vypalovací mechanika

Své odpovědi nám můžete posílat do 28. 2. 2003 prostřednictvím SMS zprávy na číslo +420 728 367 037, a to ve tvaru: PPK e,f,g Písmeno odpovědi oddělte od slova PPK mezerou. Tři z vás dostanou malý dárek.

SMS z internetu i po 3. únoru

Společnost DCCI představuje službu Mobilem, která umožňuje spolehlivě zasílat SMS zprávy do všech sítí, včetně T-mobilu, prostřednictvím WWW stránek. Odesílání SMS zpráv s využitím služby Mobilem je placená služba. Uživatelé mohou využít i další nabídku, jako je hromadné odesílání na více čísel najednou a možnost zasílání oblíbených log a obrázků na mobil. Ceny za tyto služby by měly být až o 50 % nižší, než nabízí mobilní operátoři.

http://sms.mobilem.cz.



Jak na počítač – KOMPLET

Chcete skutečně efektivně využívat všechny možnosti, které nabízí váš počítač a programy, jež máte nainstalovány? Pokud ano, je tento produkt určen přímo pro vás.



Existuje mnoho různých výukových CD-ROM, které vás mají naučit základům práce s jednotlivými produkty MS Office, případně s jinými kancelářskými programy, internetem či elektronickou poštou. Multimediální titul „Jak na počítač – KOMPLET“ však obsahuje komplexní souhrn všeobecných znalostí práce s výpočetní technikou na uživatelské úrovni, a to za velmi příznivou cenu.

Obsah výukových materiálů

Vzdělávací obsah kurzu vychází z požadavků na všeobecné znalosti práce s PC, tak jak je stanovují certifikační zkoušky ECDL. Kurz je tedy tvořen následujícími sedmi moduly:

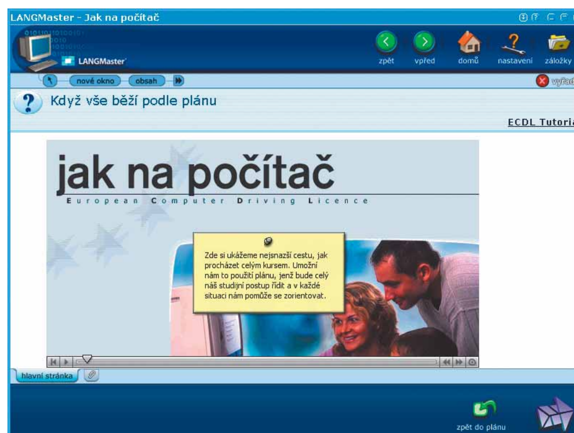
1. Základy informačních technologií.
2. Používání PC a správa souborů.
3. Textový editor (MS Word, 602Text).
4. Tabulkový procesor (MS Excel, 602Tab).
5. Databáze (MS Access, WinBase602).
6. Grafické možnosti PC a způsoby a možnosti elektronické prezentace (MS PowerPoint).
7. Služby informační sítě (internet, MS Outlook).

Instalace programu a práce s ním

Vzhledem k tomu, že je produkt zaměřen hlavně na začínající uživatele PC, instalace a ovládání programu jsou koncipovány tak, aby je zvládli i skutečně začínající uživatelé. Po instalaci je však nutné produkt zaregistrovat (e-mailem, internetem, telefonem), jinak bude fungovat pouze třicet dní jako demoverze.

Samozřejmostí je přiložená uživatelská příručka, která obsahuje podrobný postup instalace, návod pro vytvoření uživatelského účtu a další potřebné informace. Další pomocí pro úplné začátečníky je možnost spuštění tutoriálu, tj. videosekvence, která vás podrobně seznámí s ovládáním programu a s jeho možnostmi.

Jednotlivými součástmi výukového kurzu můžete procházet dvěma způsoby – buď lze využít připraveného výukového plánu, nebo si vybrat z učebních materiálů tu látku, kterou se chcete naučit nebo si zopakovat. První způsobem projdete celý kurz od začátku až do konce, a je tedy vhodný pro začátečníky. Druhým způsobem proberete pouze potřebnou látku, a je tedy vhodný pro již zkušenější uživatele.



Videosekvence seznamující s programem (tutoriál).

Každý modul výukového kurzu je rozdělen do několika lekcí, které se zabývají dílčí problematikou (např. lekce nazvaná Nosiče dat). Lekce je pak rozdělena na následující kapitoly – vstupní testy, výklad látky, cvičení, postup krok za krokem a na závěrečné testy. Vstupní test slouží k zhodnocení již dosažených znalostí dané

problematiky a z jeho výsledků můžete poznat, je-li nutné danou látku prostudovat. Výklad látky obsahuje jednoduché vysvětlení daného problému, případně názorný obrázek s popisem.

Cvičení se podrobněji zabývá řešením určitého úkolu nebo problému. Část nazvaná Krok za krokem je praktickou videoukázkou, která názorně předvede řešení zadané úlohy. Závěrečné testy pak slouží k ověření znalostí dosažených v jednotlivých lekcích.

Závěrečné hodnocení

Grafické zpracování programu je velmi pěkné a přehledné. Výbornou pomoc poskytují podrobné statistiky, plánování výuky, vyhodnocování obsahu podle probrané látky nebo procentuální vyhodnocení dosažených výsledků. Začátečníci jistě ocení velmi názorné videoukázky, které vysvětlují základní postupy a dovednosti.

Jan Jírovec

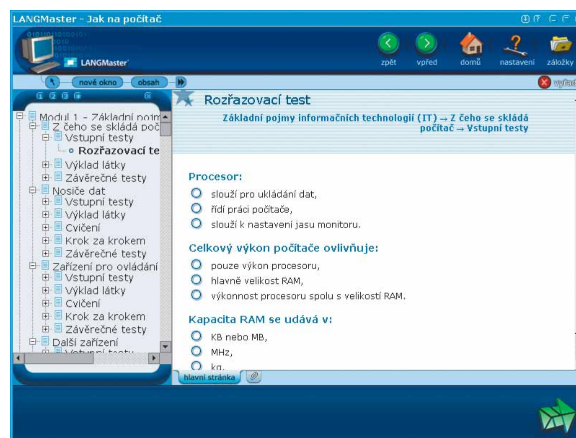
Jak na počítač – KOMPLET

Multimediální výukový kurz pro zvládnutí práce s PC na uživatelské úrovni

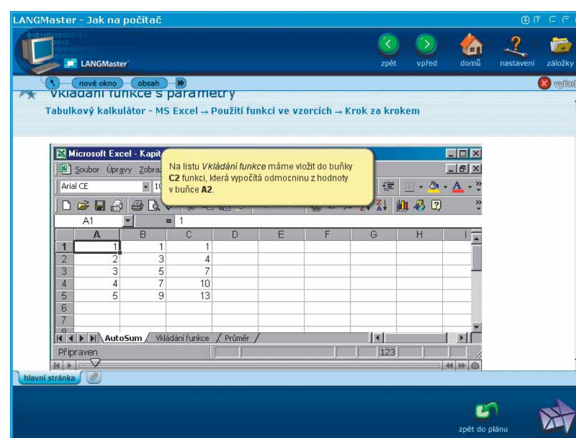
Výrobce: Vogel Burda Communications a LANGMaster, Praha http://www.vogel.cz, http://www.langmaster.cz.

Cena: 999 Kč (cena licence pro jeden počítač).

Minimální požadavky: PC Pentium 166 MHz, 64 MB RAM, 30 MB volného místa na disku, rozlišení 800 x 600, high color (16 bitů), mechanika CD-ROM (8rychlostní), zvuková karta kompatibilní s formátem SoundBlaster, Windows 95/98, ME, 2000, XP, NT 4.0.



Příklad vstupního testu a zobrazení obsahu.



Příklad videosekvence v modulu MS Excel.

Hudba v malé krabičce

Obliba formátu MP3 se rychle rozšířila. Pro tvorbu souborů ve formátu MP3 sice potřebujete počítač, ale pro jejich přehrávání pécéčko zapotřebí není. Dnes je na výběr množství rozmanitých přenosných přehrávačů a my jsme se podívali na tři modely, které reprezentují tři odlišné typy přenosných přehrávačů.

Výhody souborů MP3 jsou známé: zvukové záznamy ve formátu MP3 mají pro běžné uživatele, kteří nedisponují výjimečným hudebním sluchem, výbornou kvalitu, srovnatelnou s CD záznamem. Přitom díky této technologii komprimace zvukových souborů uložíte 1 minutu hudby či mluveného slova ve formátu MP3 pouze na cca 1 MB úložného prostoru. To například znamená, že při vytváření vlastního hudebního mixu a při jeho vypálení na běžné CD médium se na CD disk s kapacitou 650 MB vejde přibližně 10 hodin hudby. A to je oproti klasickým hudebním CD, obsahujícím většinou ani ne hodinový záznam, podstatný rozdíl.

Přenosné přehrávače

Vytvořené soubory MP3 můžete přehrávat nejen na počítači či na notebooku, ale i na přenosných MP3 přehrávačích. My jsme se tentokrát podívali na tři rozdílné přenosné přehrávače, které mají rozličnou úložnou kapacitu, rozměry i cenu. Každý z nich reprezentuje jiný způsob uložení a uchování souborů MP3: nejmenší a nejlehčí z nich je model **MP-304** (3640 Kč s DPH). Váží pouze 44 gramů a do 64MB interní paměti lze uložit v CD kvalitě přibližně hodinu záznamu v MP3. Druhým přehrávačem je **Samsung MCD-SM55** (3990 Kč s DPH) – ten na první pohled vypadá jako klasický diskman, ale na rozdíl od něj přehrává kromě originálních CD i cédéčka s vypálenými soubory MP3. Jak jsme se již zmínili, na jedno takové CD umístíte kolem 10 hodin zvukového záznamu v MP3. Třetím přehrávačem je **Creative Nomad Jukebox 2**, který je s cenou 7500 Kč drahý jako výše zmíněné přehrávače dohromady, ale díky tomu, že pro ukládání „empétrojek" je vybaven 10GB pevným diskem, pojme jich ohromné množství. Přibližně se 160 hodinami hudby ve formátu MP3 si vystačíte i na dovolené.

Jelikož soubory ve formátu MP3 se vytvářejí v počítači, potřebujete tyto soubory do přenosných MP3 přehrávačů nějakým způsobem „dopravit". U modelu **Samsung MCD-SM55** je to velmi snadné: jelikož čte vypálená CD, stačí váš mix hudby nebo mluveného slova v MP3 vypálit a vypálené CD založit do přehrávače. **Creative Nomad Jukebox 2** používá pro komunikaci s počítačem rychlé rozhraní USB 2.0 (max. přenosová rychlost je 60 MB/s) a **MP-304** propojíte s počítačem prostřednictvím rozhraní USB 1.1 (max. přenosová rychlost je 1,5 MB/s). Pokud uvažujete o pořízení přenosného MP3 přehrávače, všechny recenzované přístroje stojí určitě za zvážení. Ocenění Tip PPK jsme však neudělovali, protože každý z těchto přístrojů má své přednosti.



Tři typy přenosných přehrávačů MP3: nejmenší model má interní paměť, která má v tomto případě velikost 64 MB, Samsung je zástupce modelů, které přehrávají disky CD, a Creative Nomad Jukebox 2 má integrovaný pevný disk s kapacitou 10 GB.

Záleží pouze na konkrétním uživateli, co je pro jeho potřeby klíčové.

MP-304

MP-304 je MP3 přehrávač s miniaturními rozměry 95 × 32 × 21 mm a s hmotností pouhých 44 g. Kromě rozměrů je sympatická také jeho cena 3640 Kč s DPH. Tento přehrávač se k počítači připojuje přes rozhraní USB 1.1, v balení je i prodlužovací USB kabel, což je příjemné zejména pro uživatele, kteří mají počítač umístěn pod stolem. Tento model má 64MB interní paměť. Uložíte do ní cca 1 hodinu záznamu v MP3, ale lze do ní uložit i jakákoli jiná data z počítače – MP-304 se proto výborně hodí i pro přenos dat mezi počítači.

Pro zprovoznění tohoto zařízení musíte do počítače nainstalovat ovladač, který je umístěn na miniCD, přiloženém s přehrávačem v balení. Instalace je nutná i na počítačích s nejnovějším operačním systémem Windows XP. Z instalačního miniCD nainstalujete kromě ovladače i program Digital Audio Manager, který slouží pro kopírování souborů z počítače do přenosného zařízení a naopak. Kopírování probíhá jednoduchým přetažením souboru. Je to velmi jednoduché rozhraní, které s uživatelem komunikuje sice v angličtině, ale její znalost pro ovládání tohoto velmi snadno použitelného programu nebudete potřebovat. Kopírovat a mazat soubory můžete i přímo ve Windows – po otevření složky Tento počítač se toto zařízení nahlásí jako další disk a je označeno jako „Výměnný disk“.

O přehrávaném MP3 souboru informuje malý LCD displej, na kterém se zobrazují informace o názvu skladby a délce přehrávání skladby. Též se zde objevuje grafický ukazatel hlasitosti. Zobrazuje se zde i stav nabití baterie. Po stisku kláves má tento displej modré podsvícení – délku podsvícení lze nastavit v menu. V něm můžete zvolit i ekvalizér – na výběr máte jazz, klasiku, rock a pop, ponechat můžete i režim normal. Prostřednictvím menu ovládáte i hlasový záznamník – díky zabudovanému mikrofonu poslouží MP-304 i jako miniaturní diktafon.

Pro ovládání přehrávání slouží tlačítko s funkcí přehrávání a pauzy. Při delším stisku tohoto tlačítka přístroj zapnete a vypnete. Kromě dvojtlačítka pro nastavení hlasitosti je na těle přehrávače ještě páčka pro výběr skladby a tlačítko hold pro uzamčení všech tlačítek – aby např. při chůzi nedošlo k nechtěnému stisknutí tlačítka. Jako sluchátka slouží tzv. pecky. O napájení se stará jedna baterie AAA.

Díky malým rozměrům a hmotnosti lze tento přehrávač velmi snadno přenášet. Výhodou je také to, že toto zařízení není omezeno pouze na přehrávání souborů ve formátu MP3, ale že výborně poslouží i při přenosu dat mezi počítači a díky zabudovanému mikrofonu také jako diktafon. Kapacita 64 MB je dostatečná – např. MP3 souborů v CD kvalitě se do tohoto přenosného přehrávače vejde kolem jedné hodiny. Testovaná verze se 64 MB paměti stojí 3640 Kč s DPH, k dostání je i verze se 128 MB paměti – ta vás přijde na 4990 Kč s DPH. MP-304 přehrává také soubory WMA (Windows Media Audio) a baterie vydrží tento přístroj napájet po dobu 12 hodin.

Klady a zápory ±

+ malé rozměry a hmotnost
+ možnost přenášet data
+ funkce hlasového záznamníku
+ displej zobrazuje ID tagy

– krátká šňůra u sluchátek

MP-304 i

Cena: 3640 Kč s DPH.
Poskytl: Impact Computers, s. r. o., a extraPoint, a. s.
Kapacita: 64 MB.
Rozhraní: USB 1.1.
Rozměry: 95 × 32 × 21 mm.
Hmotnost: 44 g (s baterií).
www.impactcomp.cz
www.extrapoint.cz



MP-304 je miniaturní MP3 přehrávač, který lze využít i pro přenos dat a také jako diktafon.

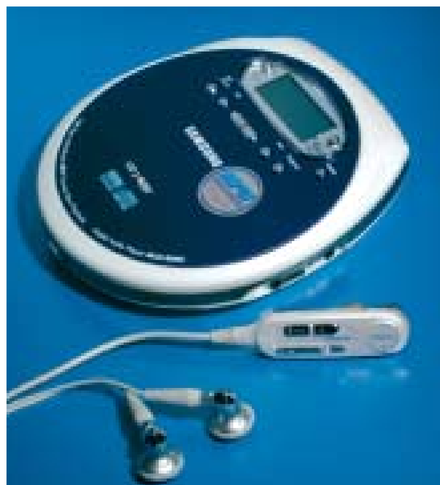


Rozhraní programu Digital Audio Manager je velmi přehledné a snadné na ovládání.

Samsung MCD-SM55

Tento přenosný MP3 přehrávač, který pořídíte za 3990 Kč s DPH, přehrává jak klasická audiocédéčka, tak cédéčka s vypálenou hudbou ve formátu MP3 – bez problémů tedy čte disky CD-R i CD-RW. Rozměry modelu Samsung MCD-SM55 jsou 130 × 141,5 × 28 mm a s bateriemi váží 308 gramů. Přístroj je poháněn dvěma bateriemi AA, při dosahu elektrické zásuvky lze přístroj napájet prostřednictvím externího adaptéru. Při chůzi se uplatní interní paměť, do které se uloží data na 120 sekund. Při chůzi je díky tomuto „antišokovému“ systému poslech nerušený, při větších otřesech jsme však zaznamenali občasné výpadky.

Displej tohoto přehrávače umí zobrazovat ID tagy, tzn. název alba, jméno interpreta a názvy skladeb, a zobrazuje i číselné údaje o přehrávaném albu, o pořadí skladby a o délce přehrávání. Pro snadné procházení CD slouží tlačítko Album. Dále tu jsou tlačítka pro přehrávání (play/pause, stop, posun vpřed a vzad). Tlačítkem Program zvolíte seznam skladeb a pořadí, ve kterém je



Samsung přehrává jak audio CD, tak vypálené disky CD-R a CD-RW.

chcete přehrávat. Tlačítko Mode slouží pro nastavení opakování (skladbu, album, vše). Výborná je funkce „Last Memory", která si pamatuje místo, kde jste přehrávání ukončili, a po opětovném zapnutí přístroje zde reprodukci naváže.

Hlasitost se na přehrávači nastavuje pomocí otočného kolečka potenciometru, které je aktivní i po uzamčení tlačítek proti nechtěnému stisknutí. Toto uzamčení provedete přesunem páčky Hold ve spodní části přehrávače.

Sluchátka „pecky" lze k přehrávači připojit přímo nebo prostřednictvím asi 70cm kablíku, na konci kterého se nachází malý ovládací panýlek s možností ovládat hlasitost, přehrávání (play/pause, stop, posun vpřed a vzad) a volbu alba. Na tomto „dálkovém" ovladači je i tlačítko Mode a páčka Hold pro uzamčení tlačítek na panýlku (nikoliv na přehrávači).

Samsung MCD-SM55 je skvělý přehrávač pro všechny, kteří si přehrávají originální CD i vlastní vypálené hudební mixy mimo domov. Tento přehrávač není kvůli větším rozměrům tak snadno přenosný jako předchozí model „paměťový", ale možnost přehrávání audio CD bude pro mnoho uživatelů velkým lákadlem. Také kapacita cca 10 hodin vypáleného CD je zřejmým kladem. Kvalita přehrávání je výborná, jediné, co bychom tomuto přístroji vytkli, je, že chybí pojistka proti nechtěnému otevření víka pro založení CD disku; uvítali bychom také podsvícený displej.

Klady a zápory



- \+ přehrává i audio CD
- \+ „dálkové" ovládání
- \+ displej zobrazuje ID tagy
- – chybí pojistka proti nechtěnému otevření víka
- – nepodsvícený displej

Samsung MCD-SM55



Cena: 3990 Kč s DPH.
Poskytl: Libra Electronics, s. r. o.
Rozměry: 130 × 141,5 × 28 mm.
Hmotnost: 280 g (bez baterií).
Záruka: 2 roky.
www.libra.cz

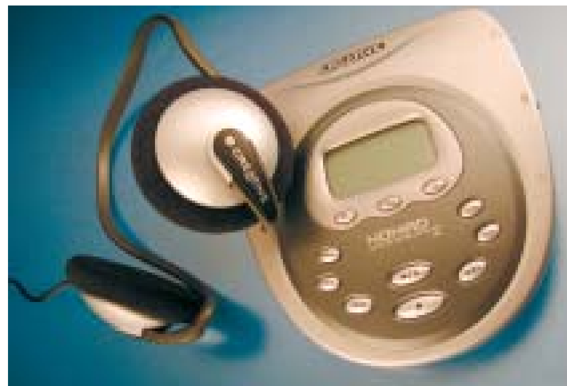
Creative Nomad Jukebox 2

S kapacitou 10 GB, kterou přehrávači Nomad Jukebox 2 dává k dispozici zabudovaný pevný disk, je tento model připraven pojmout ohromné množství souborů MP3. V CD kvalitě jich sem lze „naskládat" na 160 hodin. Stejně jako přehrávač MP-304 nabízí i tento přístroj kopírování libovolných dat mezi počítačem a tímto přenosným diskem. Avšak s kapacitou 10 GB můžete prostřednictvím tohoto zařízení přenášet podstatně větší množství dat. K tomu potřebujete svižný přenos dat, a tak je tento přenosný přehrávač vybaven rychlým rozhraním USB 2.0. Díky němu probíhá kopírování skutečně velmi bryskně – např. 15MB adresář jsme z počítače do Jukeboxu zkopírovali za pouhých 5 sekund.

Aby Nomad Jukebox 2 s počítačem komunikoval, musíte z instalačního CD do počítače nainstalovat ovladače. To je díky instalačnímu průvodci, který vám nabídne instalaci programů Creative Play Center, Creative File Manager a Adobe Acrobat Reader, velmi snadné. Program Creative Play Center slouží pro přehrávání zvukových stop a pro kopírování souborů MP3 z přehrávače Nomad i do něj. Pokud budete chtít mezi přehrávačem a počítačem přenášet i jiné soubory než zvukové, použijete program Creative File Manager. Zde je škoda, že kopírování různých souborů nezvládne jeden program.

Kvalita přehrávání „empétrojek" je i díky kvalitním sluchátkům na velmi vysoké úrovni. Držák sluchátek není však příliš dobře tvarován, takže po nějaké době od něj bolí uši. Na displeji se zobrazuje množství informací. Kromě základních tlačítek pro ovládání přehrávání (play/pause, stop, posun vpřed a vzad) jsou pod displejem tlačítka pro ovládání hlasitosti, pro vstup do menu a tlačítko EAX, které slouží pro simulaci prostředí – např. můžete zvolit, aby se zvuk rozléhal jako v koncertní hale, v divadle, v jazzovém klubu, v garáži či třeba v koupelně. Protože skladeb může být v tomto přehrávači uloženo nespočetné množství, jako velmi praktická se ukazuje možnost vyhledávání – podle žánru, alba, interpreta nebo podle playlistu.

Menu je i díky kvalitnímu displeji snadno přehledné a brzy si na něj zvyknete. Pohyb v něm usnadňuje dvoupolohová páčka,



Tento přehrávač je schopen pojmout přes 160 hodin hudby.

umístěná v pravém boku přístroje, jejímž stiskem svou volbu potvrdíte. Cena 7500 Kč není vzhledem k nabízené kapacitě tohoto přehrávače nijak přemrštěná, potěšila nás také jeho nízká hmotnost – tento model je s akumulátorem o 10 gramů lehčí než přehrávač CD disků Samsung. Pro napájení přístroje slouží dobíjitelný lithioiontový akumulátor s kapacitou 1700 mAh. Jestliže upřednostňujete MP3 přehrávač s velkou zásobou skladeb, který lze použít i pro přenos jiných souborů než zvukových, měla by být vaše volba zřejmá. **-mse**

Klady a zápory



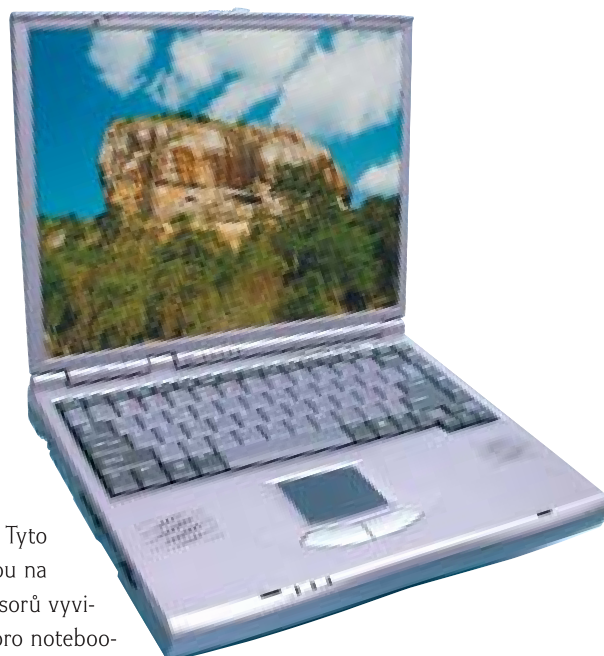
- \+ velká kapacita
- \+ displej zobrazuje ID tagy
- \+ rychlé rozhraní USB 2.0
- – neanatomicky tvarovaný držák sluchátek
- – pro kopírování různých souborů jsou třeba dva programy

Nomad Jukebox 2



Cena: 7500 Kč s DPH.
Poskytl: Creative Labs.
Kapacita: 10 GB.
Rozhraní: USB 2.0.
Rozměry: 123 × 130 × 32 mm.
Hmotnost: 298 g (s akumulátorem).
www.creative.com

Kvalitní notebook levně



Dobře vybavený přenosný počítač je dnes skutečně dostupnější pro širší vrstvy uživatelů než kdykoli dříve. Důkazem toho je i notebook LEO SmartBook 543XH, který pořídíte za 46 423 Kč s DPH.

Za tuto cenu získáte all-in-one stroj, tzn. že tento notebook má v základní výbavě jak mechaniku disketovou (přístupnou z levé strany), tak optickou. V tomto případě je LEO SmartBook 543HX vybaven kombinovanou mechanikou CD-RW/DVD-ROM, která umí vypalovat disky CD i číst disky DVD. Šuplík pro založení disků CD nebo DVD vyjíždí z pravého boku přístroje. Nechybí samozřejmě multimediální výbava, která je dnes běžným vybavením i u nejlevnějších přenosných počítačů. Zvuková karta je integrována na základní desce a reproduktory jsou umístěny v levém a v pravém rohu pod klávesnicí. Rozměry tohoto přístroje jsou 308 × 254 × 44 mm a hmotnost činí 3 kg. U přenosných počítačů je důležitým kritériem při hodnocení jejich použitelnosti také délka provozu na baterie. Ta v tomto případě není nijak oslňující – lithioiontová baterie s kapacitou pouhých 4000 mAh udržela v našem náročném testu notebook „při životě" jen 1 hodinu 52 minut.

Vnitřní komponenty

Na této menší výdrži při chodu na baterie se kromě menší kapacity baterie podepsal i procesor Pentium III běžící na frekvenci 1,2 GHz, který není přímo určen pro přenosné počítače; jedná se o verzi procesoru pro stolní počítače. Tyto procesory nejsou na rozdíl od procesorů vyvinutých přímo pro notebooky připraveny na úspornější chod při provozu na baterie. Výhodou použití stolních procesorů v noteboocích, které je u levnějších počítačů běžné, je nižší cena.

Operační paměť má velikost 256 MB a na pevný disk uložíte 30 GB dat. Práci grafické karty zastane čip základní desky SiS 630, který je standardně nastaven tak, aby si z hlavní operační paměti ubíral 8 MB videopaměti. V Biosu můžete nastavit, aby se pro zpracování obrazových dat využívalo buď 16 MB, nebo 32 MB, anebo 64 MB. Obraz se zobrazuje na kvalitním 14,1palcovém displeji, který pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů.

Klady a zápory



+ kombinovaná mechanika CD-RW a DVD-ROM
+ brašna

– slabší grafický výkon
– kratší výdrž na baterie

Vybavení notebooku

Pohyb kurzoru po displeji ovládáte touchpadem (polohovací destička pod klávesnicí), pod kterým jsou umístěna dvě tlačítka se stejnou funkcí jako u myši. Náhrada rolovacího kolečka chybí. Pestrou nabídku portů, jež jsou umístěny v zadní straně přístroje, vidíte na obrázku na protější straně.

V levém boku je vedle disketové mechaniky slot pro PC karty (pojme jednu kartu typu II), infračervený port (slouží např. pro bezdrátové připojení osobního organizéru či mobilu), vstup pro externí

mikrofon a výstup na sluchátka. Je zde také umístěno otočné kolečko potenciometru pro ovládání hlasitosti. Pro připojení do firemní sítě je notebook vybaven síťovou kartou, v domácím prostředí se díky modemu připojíte k internetu přes vytáčenou linku. Operačním systémem je Windows XP Home Edition CZ. Příjemné je, že v ceně je zahrnuta i brašna na notebook.

Výkon v testech

Jak jsme se přesvědčili v testu SYSmark 2001, který simuluje běh běžných internetových a kancelářských aplikací, je výkon notebooku LEO SmartBook 543HX naprosto dostatečný. V herním testu Quake 3 Arena jsme kvůli slabšímu grafickému čipu zaznamenali slabší výkon, ale na hraní 3D her tento notebook stavěný není. Noví majitelé tohoto notebooku naopak jistě ocení možnost vypalování CD a také spouštění filmů na DVD.

–mse



Vzadu je umístěna většina zdířek: zleva zdířka pro napájecí kabel, port PS/2 pro připojení externí klávesnice nebo myši, paralelní port, výstup od modemu pro připojení k telefonní lince, VGA konektor pro připojení externího monitoru, dva USB porty, S-Video pro připojení TV, zdířka pro připojení periferií využívajících rozhraní IEEE1394 (FireWire) a zcela vpravo je zástrčka pro připojení síťového kabelu.

	LEO SmartBook 543XH	Brave NoteLine 510 (pro srovnání – viz PPK 1/2003)
Cena	46 423 Kč s DPH	49 702 Kč s DPH
Poskytl	Libra Electronics, s. r. o.	ProCA, s. r. o.
WWW adresa	www.libra.cz	www.proca.cz
Procesor/frekvence	Pentium III/1,2 GHz	Celeron/1,7 GHz
Operační paměť/typ paměti	256 MB/DDR SDRAM	256 MB/DDR SDRAM
Grafický čip/grafická paměť	SiS 630/8 až 64 MB (sdílená)	SiS 650/32 MB (sdílená)
Výstup na TV	Ano (S-Video)	Ano (S-Video)
Pevný disk/kapacita	IBM Travelstar 30GN/ 30 GB	Fujitsu/20 GB
Displej/rozlišení	TFT 14,1"/1024 × 768	TFT 14,1"/1024 × 768
Optická mechanika	CD-RW/DVD-ROM Teac DW-224E	DVD-ROM QSI SDR-081 (8×)
Disketová mechanika	Ano	Ne
Síťová karta/modem	Ano/ano	Ano/ano
Baterie	Li-Ion, 4000 mAh	Li-Ion, 6000 mAh
Porty USB/IEEE1394	2/1	4/1
Operační systém	Windows XP Home Edition CZ	Windows XP Home Edition CZ
Záruka	2 roky	2 roky
Rozměry (š × h × v)	308 × 254 × 44 mm	328 × 274 × 37 mm
Hmotnost	3,0 kg	3,4 kg
SYSmark 2001 [body]		
Celkově/internetové apl./ kancelářské aplikace	94/106/83	125/141/110
Quake 3 Arena [snímky za sekundu]		
1024 × 768 – 16 bitů/32 bitů	14,5/10,6	27,3/18,8
Výdrž na baterie	1:52 hod.	2:08 hod.

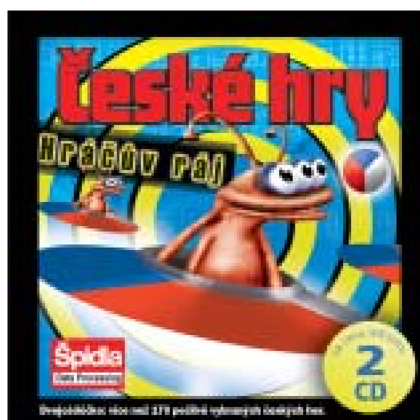
** Vyšší hodnoty označují vyšší výkon.*

Hráčův ráj

Tentokrát je ve hře pětadvacet dvojcédéček naplněných českými hrami. Titul Hráčův ráj: České hry věnuje výhercům společnost Špidla Data Processing.

Společnost Špidla Data Processing vydává již od roku 1992 tituly CD-ROM plné kvalitního a užitečného softwaru. CD-ROM jsou snadno ovladatelné, navíc obsahují podrobné popisy vlastností a funkcí všech programů, řadu rad a dalších informací. Na všechny CD-ROM jsou vybrány užitečné programy, které ocení profesionálové i laici. Na své tituly pak firma Špidla Data Processing poskytuje bezvýhradnou doživotní záruku.

Špidla Data Processing, s. r. o.
A. Randýskové 3234
760 01 Zlín 1
bezplatná linka: 800 185 321
tel.: 577 220 223
fax: 577 219 448
e-mail: info@spidla.cz
www.spidla.cz



Dnešní otázka:

Kolik her vám přináší dvojcédéčko Hráčův ráj: České hry?
a) více než 70 a méně než 140;
b) více než 140 a méně než 170;
c) více než 170.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 3. března 2003** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **ŠPIDLA** na adresu Vogel Burda Communications, odd. marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8, nebo elektronickou poštou na adresu: **krizovka03.ppk@vogel.cz**.
Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Ze správných odpovědí vylosujeme výherce, jejichž jména zveřejníme v **PPK č. 6/2003**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou **SMS zprávy** na číslo 728 367 037.
Adresu, text tajenky a odpověď na otázku oddělte prosím hvězdičkou.
Příklad: JAN NOVAK VINOHRADSKA52 15000 PRAHA5*TEXT TAJENKY*ODPOVED NA OTAZKU

JMÉNO SPIS. PAVLA | OSOBA | HLASITĚ UPÍJET | TA I ONA | SLOVO PODLE CIZÍ PŘEDLOHY | ODVĚTVÍ | SÁZKOVÁ OTÁZKA | AKROBATICKÝ PRVEK | HMOTA | JMÉNO CHAPLINOVY MANŽELKY | 1. DÍL TAJENKY | ZÁSKUB V OBLIČEJI
STAROŘÍMSKÁ BOHYNĚ ÚRODY | PYTLÁCKÁ NÁSTRAHA | ČÍSLOVKA | ANGLICKY "VENKU" | NĚMECKY "VÝCHOD"
NĚMECKY "BRÁNA" | DRUH MOTÝLA | PLŤ | ZRAK | OSTROVAN
3. DÍL TAJENKY | AZBEST
PRINCIP ČÍNSKÉ FILOZOFIE | DRUH TABÁKU | KRTEK (ZASTAR.) | KAPROVITÁ RYBA | ZKRATKA TISK. AG. ALBÁNIE
PROHAZOVAČKA | KLUKOVSKÉ ZBRANĚ | ZN. KILOAMPÉRU | RANNÍ VLÁHA
ŘÍMSKÁ ČTYŘKA | POSTAVA Z PRODANÉ NEVĚSTY | ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO (SLOV.) | NÁPLŇ DO JITRNIC A JELIT
ZNAČKA DLAŽDIČEK | ITALSKÁ METROPOLE
PLÁN | INIC. REŽ. KLOSE | 2. DÍL TAJENKY | MOŽNÁ | OBRAZ MOŘE | POVEL K PALBĚ (!)
SAMICE BERANA | ARABSKÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ | MALÁ PLOSKONOSÁ OPICE | ŽENSKÉ JMÉNO | JMÉNO ZPĚVÁKA CHLADILA | DRUH SPOJENÍ TRÁMŮ | KRAMLE
ZAČÁTEK ZÁVODU | NA KTERÉ MÍSTO | LIST Z ATLASU | SPZ SVITAV | STAROČES. ZÁJMENO | SPISOVÁ ZKRATKA | SÍDLO V ITÁLII
AFRICKÝ VELETOK | ČPAVEK | VRH | MPZ IRSKA | SULFID SELENATÝ (CH. ZN.)
TROPICKÝ SAVEC | 4. DÍL TAJENKY | CHEM. ZN. TITANU
PROJEV NESOUHLASU | SLEPICE (NÁŘEČNĚ) | ŠVÝCARSKÉ SÍDLO | POMŮCKY: ATA IRL ITRI KIR KOTUL TAO TAR
SLOUČENINA AMONIAKU S KYSELINOU | SARMAT | ZNAČKA ČAJOVÉ SMĚSI

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 24/2002** zní: Nový Zoner Media Explorer 5 nejpřesněji charakterizuje tento popis: Je to program pro prohlížení, vylepšování, editaci, organizaci a publikování digitálních dat, zejména digitálních fotografií (odpověď b).

Tajenka křížovky z **PPK č. 24/2002** zní: Vše pro vaše fotografie a multimediální data.

Na ceny od společnosti Zoner Software se mohou těšit tito výherci: Hana Bolečková z Velešína, Jaromír Kocián ze Žďáru nad Sázavou, Jindra Novotný z Hořic, Lucie Světlíková z Kamenice a Jindřich Svoboda z Dolní Poustevny.

Jak převádět video a zvuk

Někdy se může stát, že potřebujete převést určitý typ videosouboru nebo audiosouboru na jiný typ (formát). Existuje řada programů, které vám s tím pomohou – najdete je na CD v rubrice Programy/Konverze. S několika programy se nyní blíže seznámíme.

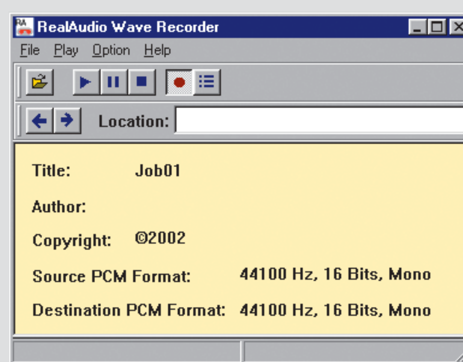
Real Audio WAV Recorder

Tento program umí přehrávat všechny typy formátu Real Audio a konvertovat (zaznamenávat) tento formát do formátu WAV. Přehrávat a zaznamenávat lze jak lokální soubory (umístěné na disku), tak soubory umístěné na internetu (např. internetové rádio). Abyste s programem mohli pracovat, musíte nainstalovat program RealOne Free Player.

Postup je jednoduchý. Nejprve se přesvědčte, že je v nabídce **Play** zatržena volba **Record**. V případě, že budete převádět více souborů najednou, zatrhněte také volbu **Batch Mode**.

Dále vyberte z nabídky **Option** příkaz **Configurations**. Objeví se okno **Configuration** – u položky **Destination Path** nastavte adresář, do kterého se budou výsledné WAV soubory ukládat.

Nyní vyberte z nabídky **File** příkaz **Open File** (pokud chcete převádět soubor umístěný na pevném disku) nebo příkaz **Open Location** (pokud chcete zaznamenat internetové vysílání ve formátu Real Audio). Poté začne převod (konverze), který má jednu nevýhodu – během převodu se bude zvuk hlasitě přehrávat (budete muset poslouchat celý převáděný zvukový soubor; převod nelze bohužel urychlit). Blíže viz obrázek č. 1.

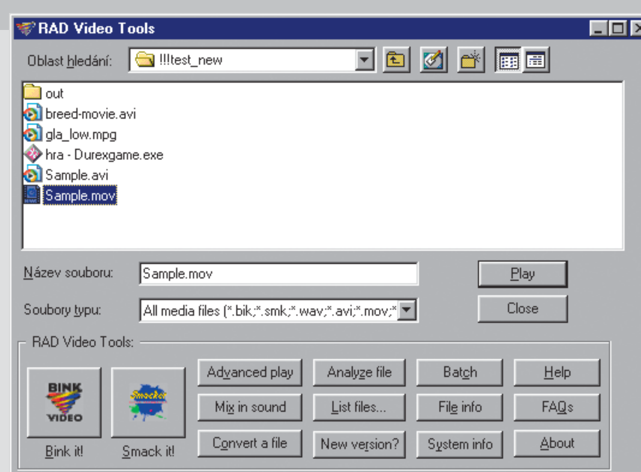


Obr. 1. Během převodu (záznamu) probíhá hlasité přehrávání zvukového souboru. Převod bohužel nelze nijak urychlit. Pokud během převodu nechcete zvuk poslouchat, ztlumte si reproduktory.

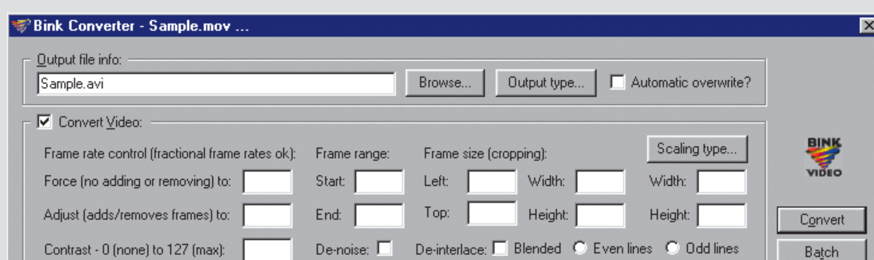
RAD Video Tools 1.0

Tento prográmek umí převádět (konvertovat) formát MOV na AVI, formáty MOV a AVI na sérii obrázků (BMP, JPEG, GIF, PNG atd.) a formát MPEG na AVI. Také dokáže z formátů MOV a AVI vypreparovat zvuk do souboru formátu WAV. Abyste mohli převádět a přehrávat formát MOV, musíte mít nainstalován program QuickTime.

Spusťte program. V hlavním okně (viz obrázek č. 2) zvolte soubor, který chcete převést, a klikněte na tlačítko **Convert a file**. Objeví se okno **Bink Converter** – blíže viz obrázek č. 3.



Obr. 2. V hlavním okně zvolte soubor, který chcete převést, a klikněte na tlačítko Convert a file.



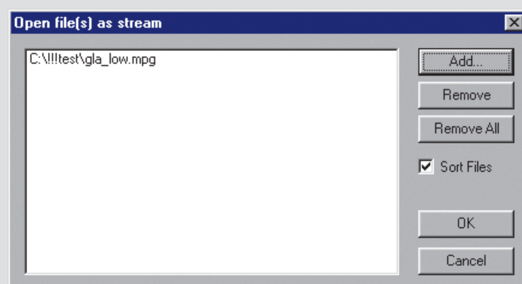
Obr. 3. Klikněte na tlačítko Output type a vyberte požadovaný formát. Dále pomocí tlačítka Browse vyberte adresář, do kterého se uloží výsledný soubor. Konverzi spusťte kliknutím na tlačítko Convert.

MPEG Mediator 1.5

MPEG Mediator je rychlý a snadno ovladatelný program pro převod formátu MPEG na AVI. Dokáže také ze souboru MPEG vypreparovat zvuk do souboru formátu WAV. Ovládání programu je trochu krkolomné, ale není nemožné.

Po spuštění programu vyberte z nabídky **File** příkaz **Open**. Objeví se okno **Open file(s) as stream** (viz obrázek č. 4) a v něm klikněte na tlačítko **Add**. Objeví se okno **Otevřít** – v něm zvolte soubor, který chcete převést, a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Objeví se znovu okno **Open file(s) as stream**. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**.

Dále musíte nastavit cílový soubor. Z nabídky **Output** vyberte příkaz **Set Output File**. Objeví se okno; v něm zvolte adresář, zadejte název cílového souboru a klikněte na tlačítko **Uložit**.



Obr. 4. Pomocí tlačítka **Add** přidejte soubor (soubory), který chcete převést.

Nyní vyberte z nabídky **Start** příkaz **Convert All Frames**. Objeví se další okno; v něm můžete zvolit video- a audiokodek. Pak klikněte na tlačítko **OK** – tím spustíte vlastní konverzi.

Přípona, typ souboru, formát

Každý soubor je určitého typu (tj. má určitý formát). Typ souboru většinou vyjadřuje jeho přípona. Například soubor **dopis.doc** má příponu **DOC**, která říká, že jde o soubor vytvořený programem MS Word (jde o textový editor, tj. o program pro psaní textů).

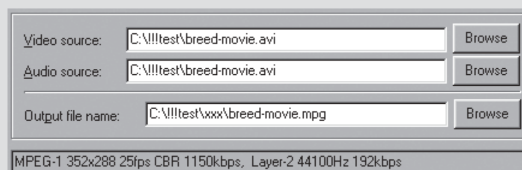
Stejné je to u multimediálních souborů (tj. u videosouborů a u audiosouborů). Na pevném disku můžete mít například soubory **pisnicka.mp3** a **narozeniny.avi**. První soubor má příponu **MP3** (soubor je formátu MP3) – jde tedy o audiosoubor (zvukový soubor). Druhý soubor má příponu **AVI** (soubor je formátu AVI) – jde tedy o videosoubor. Spustíme-li soubor **pisnicka.mp3**, uslyšíme zvuk; spustíme-li soubor **narozeniny.avi**, uvidíme video. Videoformátů a audioformátů existuje samozřejmě celá řada.



TMPEGenc 2.5.10

Tento program umí převádět (konvertovat) formáty ASF a AVI do formátu MPEG1 (tj. do formátu, který se používá pro VideoCD).

Po spuštění programu se objeví okno (průvodce), které zavřete tlačítkem **Cancel**. Poté z dolní části programu (viz obrázek č. 5) vyberte soubor zdrojový (tj. soubor, který chcete konvertovat) a soubor cílový. Převod zahajte tlačítkem **Start**. Blíže viz obrázek č. 5.



Obr. 5. V poli **Video source** zvolte zdrojový soubor. V poli **Output file name** zvolte cílový soubor. Převod spusťte tlačítkem **Start**.

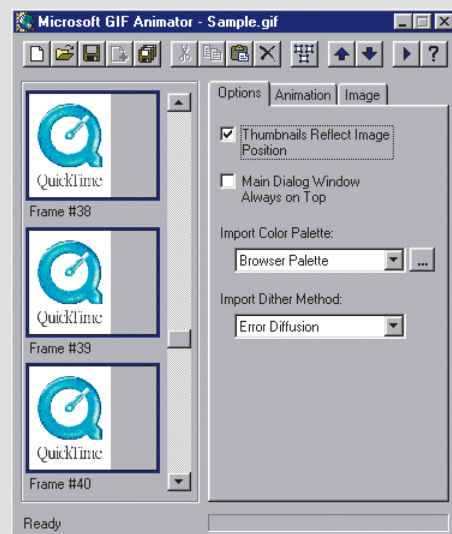
Microsoft GIF Animator

GIF Animator je jednoduchý prográmek, který dokáže převést videosoubor AVI na animovaný GIF (ten pak můžete použít třeba na svých internetových stránkách). Animovaný GIF můžete vytvořit i z několika souborů GIF.

Spusťte program. Stiskněte klávesovou zkratku **CTRL+O** (nebo klikněte na tlačítko **Open**). Objeví se okno **Otevřít**; v něm zvolte soubor AVI a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Poté vyberte všechny snímky (frames) klávesovou zkratkou **CTRL+L** (nebo klikněte na tlačítko **Select All**).

Nyní stiskněte klávesovou zkratku **CTRL+A** (nebo klikněte na tlačítko **Save As**). Objeví se okno pro uložení výsledného souboru (tj. souboru ve formátu „animovaný GIF"). Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit** – tím spustíte převod. Okno programu viz obrázek č. 6.

-ngu



Obr. 6. Po otevření videa ve formátu AVI se v levé části objeví jednotlivé snímky (frames). Pak můžete všechny snímky (nebo pouze některé) uložit do formátu „animovaný GIF".



Určitý typ (formát) souboru musíme přehrát určitým programem. Písničky ve formátu MP3 můžeme přehrát například pomocí programu **Winamp**, video ve formátu AVI například pomocí programu **Windows Media Player** apod.

Typy (formáty) souborů lze také převádět. Můžete například převést soubor **narozeniny.avi** na soubor **narozeniny.mpg**, soubor **pisnicka.mp3** na soubor **pisnicka.wav** apod. Samozřejmě musíte zvolit vhodný program.

Také je třeba si uvědomit, že pouhá změna přípony souboru (například přejmenování souboru **pisnicka.mp3** na **pisnicka.wav**) nepovede k úspěšnému výsledku. Změnu formátu je třeba provést pomocí (k tomu určeného) programu!

Servant Salamander



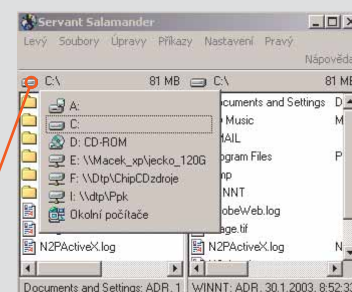
Na PPK CD vám pravidelně přinášíme program Servant Salamander, a to ve dvou verzích. Verze 2.0 je shareware, a tedy po určité době musíte za její používání platit.

Program najdete na PPK CD 3/2003

Na CD však najdete i verzi 1.52, jejíž používání je zcela zdarma, a právě tento program si nyní představíme. Program Servant Salamander je z kategorie správců souborů, a umožňuje tedy organizovat (kopírovat, mazat) složky a soubory ve vašem počítači.

Výběr disku

Okno programu je rozděleno na dvě poloviny a v každém z nich si můžete zobrazit obsah některé složky. Pro výběr správného disku (diskety, síťového disku, disku z mechaniky CD-ROM) slouží tlačítko se symbolem disku pod hlavní lištou programu. Pokud na něj kliknete, zobrazí se všechny dostupné disky. Klikněte na ten disk, na němž chcete provádět nějaké změny, a jeho obsah se zobrazí v jedné části okna.



Po kliknutí na toto tlačítko se objeví nabídka dostupných disků.

Operace se soubory

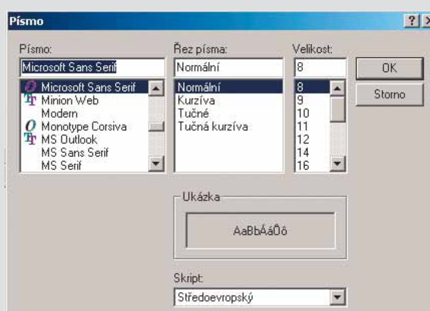
Kliknutím na ikonku složky rozbalíte její obsah. Zde vyhledejte soubor, se kterým chcete provádět nějakou operaci. Pokud chcete soubor přejmenovat, klikněte na něj pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte příkaz **Přejmenovat**. V dalším okénku bude zobrazeno jméno souboru. Vepište jméno do řádku a koncovku souboru ponechte stejnou. Pokud chcete soubor zkopírovat nebo přesunout (při této operaci bude soubor z původního umístění vymazán), dejte si zobrazit v druhé polovině okna složku, do které chcete soubor kopírovat nebo přesouvat. Soubor můžete přemístit pouhým přetažením. Klikněte pravým tlačítkem na soubor, který chcete přesouvat, a současně stisknutým tlačítkem myši najeďte kurzorem na složku, do které chcete soubor přemístit. Poté tlačítko myši uvolněte. Vedle kurzoru se objeví místní nabídka a vy si vyberte podle toho, zda chcete soubor na toto místo kopírovat, nebo přemístit. Můžete přesouvat i více souborů najednou. Tyto soubory nejprve označte – stiskněte klávesu CTRL a klikejte na ty soubory, které chcete přemístit. Poté, co se soubory zabarví, postupujte podle předchozího návodu.

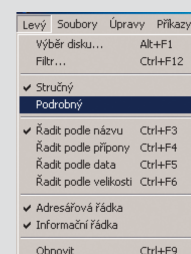


Přesunout sem
Zkopírovat sem
Ostatní...
Storno

Zobrazení okna

V programu Servant Salamander si lze také určit, jak budou zobrazeny obě poloviny okna. Z hlavní nabídky vyberte buď položku **Levý**, nebo položku **Pravý**, podle toho, kterou polovinu okna chcete nastavovat. Zde najdete dvě položky – **Stručný** a **Podrobný**. Pokud vyberete první možnost, bude se v seznamu souborů zobrazovat pouze jejich jméno. Vyberete-li podrobné zobrazení, budou v seznamu uvedeny ještě další podrobnosti, jako např. velikost souboru, datum poslední změny souboru apod. V další části nabídky lze nastavit, podle čeho mají být soubory v seznamu řazeny, tedy zda podle názvu, velikosti, data, nebo podle přípony. Můžete si také vybrat, zda chcete zobrazit řádek, ve kterém je celá cesta k souboru (adresářový řádek), nebo řádek informační, který informuje o vybraném adresáři nebo souboru (tedy o jeho názvu, velikosti, datu změny apod.). Lze si nastavit i písmo, které je v programu použito. Z hlavní nabídky vyberte možnost **Nastavení** a z ní položku **Písmo**. V dalším okénku si pak vyberte velikost a typ písma.





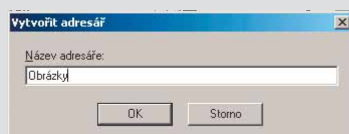
Nabídky pro soubory

Program Servant Salamander obsahuje také nabídku na prohlížení a případnou editaci souborů. Označte určitý soubor a poté vyberte z hlavní nabídky položku **Soubory**. V rozbalené nabídce najdete příkaz Prohlížet. Pokud jej vyberete, označený soubor se otevře v programu Poznámkový blok. Tato možnost má však smysl hlavně pro textové soubory. Pokud zvolíte možnost **Editovat**, budete moci soubor v programu Poznámkový blok také upravovat.

Soubory	Úpravy Příkazy Nastavení P
Přejmenovat...	F2
Prohlížet	F3
Editovat	F4
Editovat nový soubor...	Shift+F4
Kopírovat...	F5
Přesouvat/Přejmenovat...	F6
Odstranit...	F8
Měnit vlastnosti...	Ctrl+F2
Měnit velikost písmen...	Ctrl+F7
Komprimovat	
Dekomprimovat	
Zavřít	Alt+F4

Nový adresář

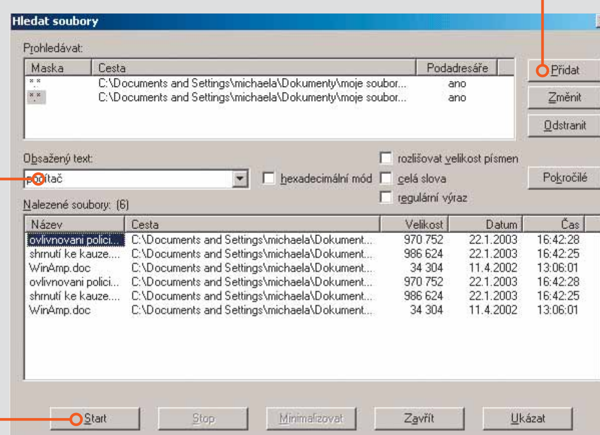
Pro vytvoření nového adresáře najděte v adresářové struktuře místo, kde jej chcete vytvořit, a z hlavní nabídky vyberte **Příkazy** a **Vytvořit adresář** nebo stiskněte funkční klávesu F7. Do dalšího okénka vepište název tohoto adresáře a klikněte na tlačítko **OK**. Pomocí dalších nabídek můžete zjistit obsazené místo na disku nebo také hledat soubory, které např. obsahují určitá slova. Vyberte položku **Hledání souborů**. V okénku **Hledat soubory** nejprve určete oblast vyhledávání. Klikněte na tlačítko **Přidat** nebo **Změnit** (pokud nesouhlasíte s navrhovanou oblastí vyhledávání). Tím se otevře okénko s adresářovou strukturou a zde zvolte nejprve disk a poté i složku, ve které se má soubor vyhledávat. Klikněte na tlačítko **OK**, čímž se vrátíte do okénka **Hledat soubory**. Do řádku **Obsažený text** vepište nebo překopírujte klíčový text nebo slovo. Nyní klikněte na tlačítko **Start** a vyhledávání započne. V dolní části okénka se zobrazí výsledky vyhledávání i cesta k nim v počítači.



Zde určíte oblast vyhledávání.

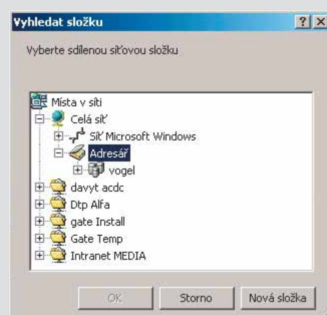
Do tohoto políčka vepište text pro vyhledávání.

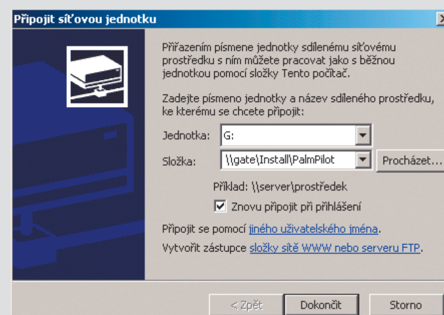
Kliknutím na tlačítko **Start** zahájíte vyhledávání.



Připojení disku

Pokud je počítač připojen s jinými počítači do sítě, budete muset tento nový disk připojit neboli namapovat a ukázat počítači cestu k němu. Z nabídky **Příkazy** vyberte příkaz **Připojit síťovou jednotku**. V dalším okénku nejprve zvolte písmeno, které bude tuto síťovou jednotku označovat a které není obsazeno např. pro označení CD-ROM mechaniky nebo mechaniky disketové. Poté klikněte na tlačítko **Procházet**. Tím se otevře okénko **Vyhledat složku** a v něm se zobrazí všechny připojené disky. Klikněte na disk, který chcete připojit, a poté na tlačítko **OK**. Tím se vrátíte do původního okénka **Připojit síťovou jednotku**; zde stačí kliknout na tlačítko **Dokončit**.





Vytvoření klávesových zkratek

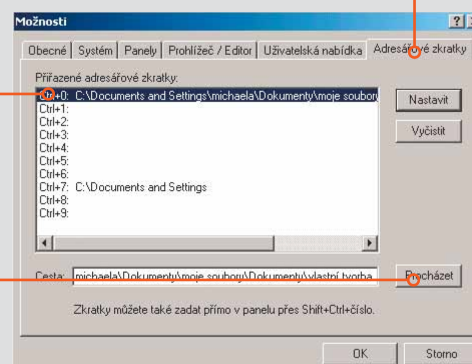
Pro rychlý přístup k určitým složkám lze vytvořit klávesové zkratky. Poté, co je použijete, otevře se v jedné polovině programu Servant Salamander právě obsah vybrané složky. Z hlavní nabídky **Nastavení** vyberte položku **Možnosti**. Toto okno obsahuje několik karet. Přepněte do karty **Adresářové zkratky**. Můžete obsadit adresářové zkratky od Ctrl+0 až po Ctrl+9, tedy deset různých možností. Klikněte na jednu ze zkratek v seznamu a poté na tlačítko **Procházet** a vyhledejte potřebnou složku. Potvrďte vše kliknutím na tlačítko **OK**, poté na tlačítko **Nastavit** a znovu na tlačítko **OK**.

-mia

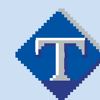
Přepněte do karty Adresářové zkratky.

Vyberte si jednu z klávesových zkratek.

Klikněte na tlačítko Procházet a vyhledejte příslušnou složku.

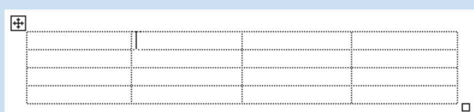


Novinky v textových tabulkách



Jistě víte, že tabulky se dají vytvářet i v textovém procesoru. Někdy je to dokonce výhodnější než v procesoru tabulkovém. To platí zejména pro takové tabulky, které potřebujete vložit do textového dokumentu a u nichž kladete větší důraz na grafickou úpravu než na složité výpočty. Tento článek se věnuje práci s tabulkami v nové verzi textového procesoru 602Text.

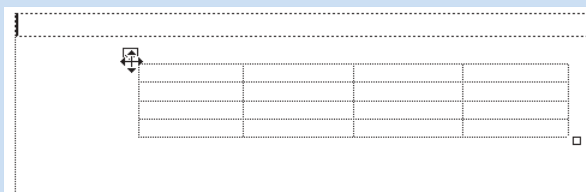
Snadné přesuny a změny rozměrů tabulky



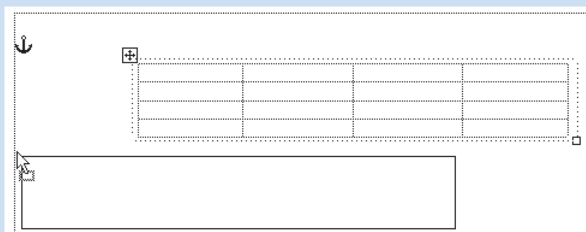
Pokud nastavíte kurzor myši nad rámec textové tabulky, doplní se dva prvky (ukazatelé) – jeden v levém horním rohu, druhý v pravém dolním. Jsou určeny pro snadné uchopení tabulky. Usnadní vám práci, pokud je třeba tabulku označit, kopírovat nebo přesunout.

Posun tabulky v okně

Ukazatel vlevo nahoře umožní označit, přetahovat nebo zkopírovat celou tabulku tahem myší.

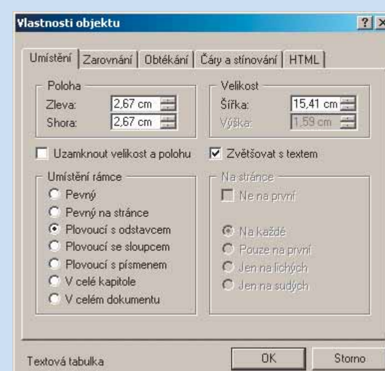


Nastavte kurzor myši k ukazateli – kurzor se změní ve čtyřsměrný šipkový kříž.

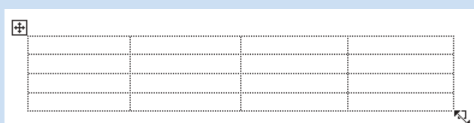


Tahem myší při stisknutém levém tlačítku přetáhněte obrys tabulky na požadované místo. Pak tlačítko uvolněte; tabulka se přesune (nebo pokud podržíte v okamžiku uvolnění myši stisknutou klávesu **Ctrl**, překopíruje se).

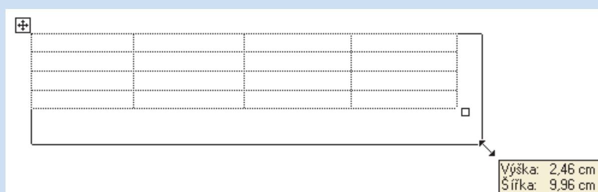
! Pozor – tabulkou lze v okně volně pohybovat jen tehdy, je-li umístění tabulky nastaveno jako plovoucí se sloupcem nebo s odstavcem (tuto vlastnost lze nastavit v dialogovém okně **Vlastnosti objektu** na kartě **Umístění**).



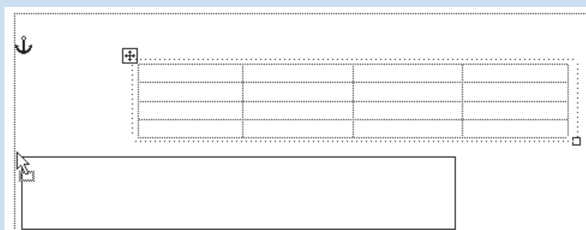
Změna velikosti tabulky



Ukazatel v pravém dolním rohu tabulky je určen pro změnu rozměrů tabulky.



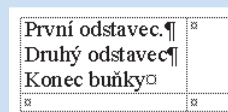
Nastavte kurzor myši k ukazateli – kurzor se změní v obousměrnou šipku, naznačující, kterým směrem lze tabulku zmenšit nebo zvětšit.



Tahem myší při stisknutém levém tlačítku posouvejte pomocné čáry v okně 602Text. Přitom je zobrazena pomocná bublina, ve které vidíte okamžité aktuální rozměry tabulky. Jakmile tlačítko myši uvolníte, tabulka se zafixuje v nové velikosti.

Označení konce buňky

Buňky textových tabulek mohou obsahovat jeden, dva i více odstavců textu. Dosud nebyl odlišován znak pro konec odstavce a znak pro konec buňky. To se v nové verzi mění. Je zapotřebí zapnout zobrazení netisknutelných znaků (v konfiguračním dialogovém okně na kartě **Zobrazení** zaškrtněte čtverec **Netisknutelné znaky** a také čtverec **Konce odstavců**).

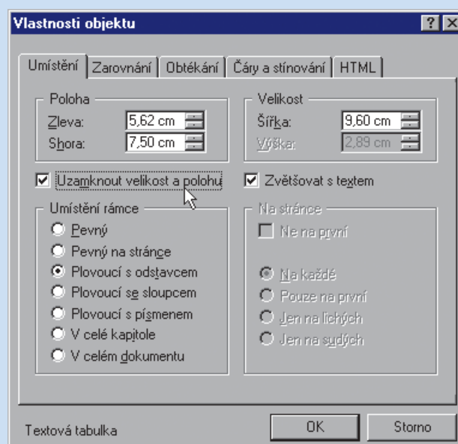

První odstavec.¶
Druhý odstavec¶
Konec buňky¤

V zobrazeném dokumentu pak vidíte odlišnost znaku pro konec odstavce v jedné buňce a znaku pro konec buněk. Ten má nyní stejnou značku, na kterou jsou zvyklí uživatelé Microsoft Wordu.

Ochrana tabulky proti neautorizovaným změnám

K dispozici je také nová funkce pro uzamčení tabulky proti nechtěné editaci pozice a rozměrů textové tabulky.

Nadále bude (až do odstranění zaškrtnutí čtverce) možné do tabulky pouze dopisovat text – tabulka se velikostí přizpůsobí podle potřeby. Není však možné ručně měnit rozložení řádků a sloupců ani velikost a polohu tabulky (obvyklé prvky a značky pro tah myší se znepřístupní).



Označte objekt s tabulkou a v nabídce Formát spusťte příkaz Vlastnosti objektu. Na kartě Umístění zaškrtněte čtverec Uzamknout velikost a polohu.

Zkopírovanou oblast je možné vložit jako neformátovaný text

Oblast v tabulce (několik označených buněk z tabulky) je možné zkopírovat a vložit na jiné místo jako neformátovaný text oddělený tabulátory.

Buňka 1 - 1	Buňka 1 - 2	Buňka 1 - 3	Buňka 1 - 4
Buňka 2 - 1	Buňka 2 - 2	Buňka 2 - 3	Buňka 2 - 4
Buňka 3 - 1	Buňka 3 - 2	Buňka 3 - 3	Buňka 3 - 4
Buňka 4 - 1	Buňka 4 - 2	Buňka 4 - 3	Buňka 4 - 4

Mějme tabulku jako na obrázku. Část jejích buněk označme jako oblast a uložme ji do schránky (Clipboard).

¶
Buňka 1 - 1 → Buňka 1 - 2 → Buňka 1 - 3¶
Buňka 2 - 1 → Buňka 2 - 2 → Buňka 2 - 3¶
Buňka 3 - 1 → Buňka 3 - 2 → Buňka 3 - 3¶
¶

Jestliže pak obsah schránky někam zkopírujeme, vloží se tak, jak vidíte zde – ve formě textového obsahu buněk, kde jsou řádky odděleny znakem „konec odstavce" a sloupce pomocí tabulátorů.

Doplněk Plus Pack se mění v produkt PC Suite Plus

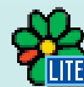
i

Také v nové verzi PC Suite dostáváte základní čtveřici sestavy programů zdarma. Jsou to již známé produkty:

- 602Text je textový procesor umožňující plnou kompatibilitu s dokumenty pořízenými ve Wordu, s možností importu i exportu řady dalších formátů dokumentů.
- 602Tab je tabulkový procesor zachovávající přenositelnost souborů s Microsoft Excelem. Součástí jeho základní nabídky je již přes 150 interních funkcí pro operace různých typů, včetně statistických a finančních.
- 602Photo je jednoduchý grafický editor umožňující úpravy hotových obrázků a fotografií. Umožňuje obrázky načítat i z digitálního fotoaparátu nebo skeneru a kromě toho je schopen načítat soubory ve více než patnácti nejčastěji používaných formátech.
- 602Album poslouží jako organizátor (album) fotografií i jiných obrázků. Snaží se obsluhou i vzhledem co nejvíce přiblížit „papírovému vzoru"; přitom umožňuje i doplnit obrázky namluveným komentářem či hudbou a popisy.

Rozšiřovacím modulem programů PC Suite byl produkt Plus Pack. Ten je nyní nahrazován nově koncipovaným produktem PC Suite Plus. Nový produkt obsahuje v jednom balení (a v jedné instalaci) všechny čtyři programy dodávané zdarma a rozšiřuje je o veškeré placené doplňky z bývalého produktu Plus Pack.
Jedná se hlavně o prostředky umožňující zapojit kontrolu pravopisu, automatické dělení slov, nabídku synonym a jazykový překlad slov. Dále zpřístupňuje možnosti hromadné korespondence se všemi výhodami z toho plynoucími. Možnosti 602Text se rozšiřují o práci s objekty nesoucími čárový kód. Stálým, i když trochu nedoceněným doplňkem je makrojazyk, disponující několika stovkami příkazů, a také stále doplňované funkce OLE Automation.
Co se týče možností hromadných licencí, PC Suite Plus umožňuje nasazení na samostatném počítači a dále ve firemní síti do dvaceti pěti počítačů – existuje i multilicence pro firmy a organizace s velkým množstvím uživatelů pracujících v síti i na samostatných počítačích.

ICQLite – komunikujte ještě snáze



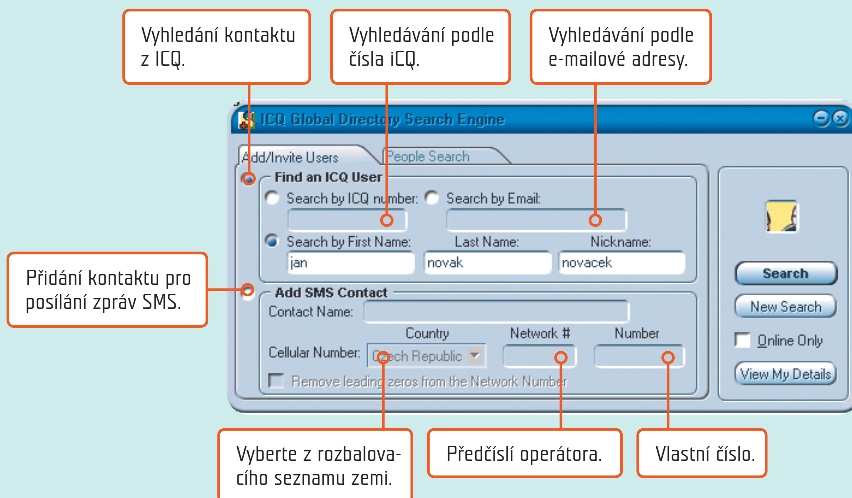
Program najdete na PPK CD 1/2003

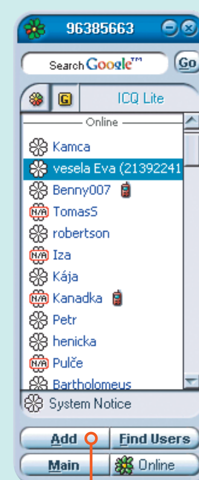
Na CD PPK 1/2003 jsme vám poskytli odlehčenou verzi populárního komunikačního programu ICQ. Nyní si jej blíže představíme a ukážeme vám, co vše s ním lze dělat.

Pro neznalé zopakuji, že se jedná o komunikační program, pomocí kterého lze snadno zjistit, zda je druhý uživatel připojen k internetu, a zda si tedy bude moci zprávu ihned přečíst. Program ICQLite je odlehčenou verzí programu ICQ, to znamená, že neobsahuje tolik různých možností a nastavení, a že tedy zabírá méně místa na disku i v paměti. Pomocí tohoto programu můžete vyhledat své známé a posílat jim zprávy; tento článek vám ukáže, jak na to, a přináší také informace o některých nastaveních programu. Tím si také připomeneme, jak provádět podobné operace pomocí plné verze programu ICQ, neboť ovládání obou programů si je v lecčems podobné.

Vyhledání a přidání uživatelů do seznamu kontaktů

Poté, co si program nainstalujete a spustíte, zjistíte, že okénko je velmi podobné plné verzi, ale že je přece jenom o něco ochuzené. Pokud jste již měli instalovanou plnou verzi programu, není třeba se nijak registrovat, přihlašovat ani zadávat číslo a heslo. Program načte i vaše kontakty z internetové databáze a zobrazí je v programu. Pro vyhledání svých známých klikněte na tlačítko **Add** v dolní části okénka. V dalším okénku si můžete vybrat, zda chcete přidat kontakt z ICQ, nebo telefonický kontakt, pokud jde o posílání zpráv SMS. Klikněte tedy do kolečka buď u položky **Find an ICQ User** (ICQ kontakty), nebo u položky **Add SMS Contact** (SMS zprávy). ICQ kontakt můžete vyhledat zadáním ICQ čísla (**ICQ number**), e-mailu (**Email**), jména (**First Name**), příjmení (**Last Name**) nebo přezdívky (**Nickname**). Pokud přidáváte SMS kontakt, zapište do prvního řádku jméno, poté vyberte z rozbalovacího seznamu zemi, vepište předčíslí operátora (**Network**) a nakonec číslo (**Number**). U nás funguje posílání zpráv SMS pouze v síti Eurotel. Nakonec klikněte na tlačítko **Search** (pro vyhledání ICQ kontaktu) nebo **Add** (pro SMS kontakt).

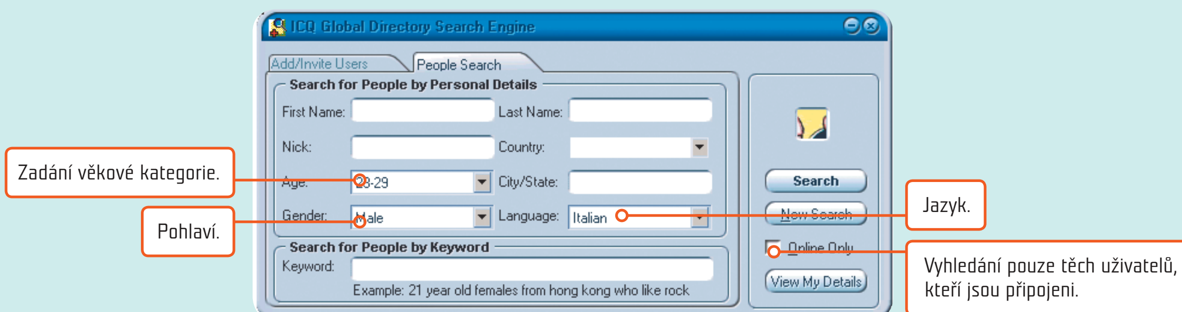




Pro přidání svých známých do seznamu klikněte na tlačítko Add.

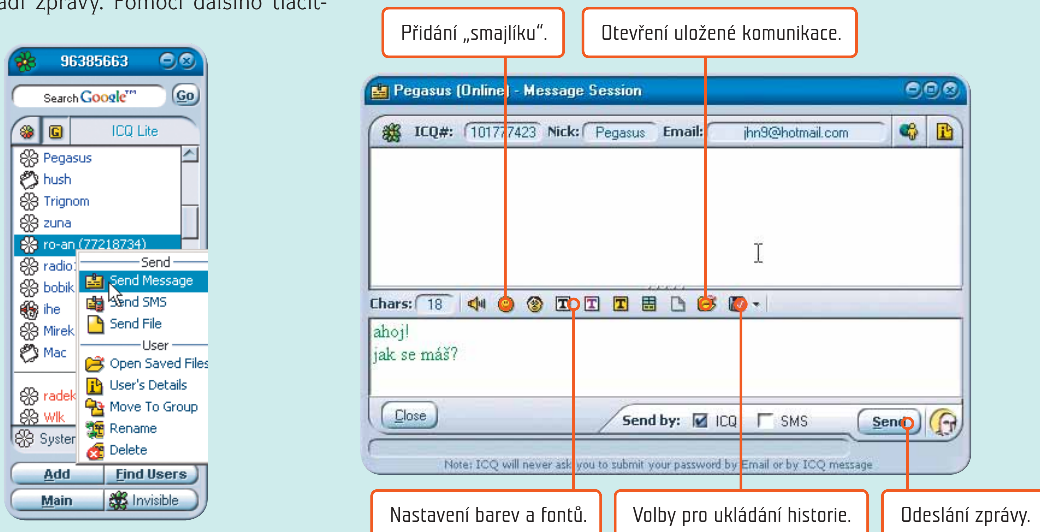
Vyhledání neznámých uživatelů

Nyní klikněte na tlačítko **Find**. Tím se otevře okénko, ve kterém lze zadat různá kritéria pro vyhledání zcela nového známého. Opět lze zadat jméno, příjmení a přezdívku jako v předchozím případě, ale navíc také zemi (**Country**), vybrat z věkové kategorie (**Age**), pohlaví (**Gender**), kde **Female** označuje ženu a **Male** muže, město (**City**) a jazyk (**Language**). Do posledního řádku **Keyword** lze vepsat několik klíčových slov pro vyhledávání, např. Female, 28 years, Prague, computers. Nakonec klikněte na tlačítko Search. Pokud zatrhnete položku **Online only**, budou zobrazeni pouze ti uživatelé, kteří jsou připojeni.



Zasílání zpráv

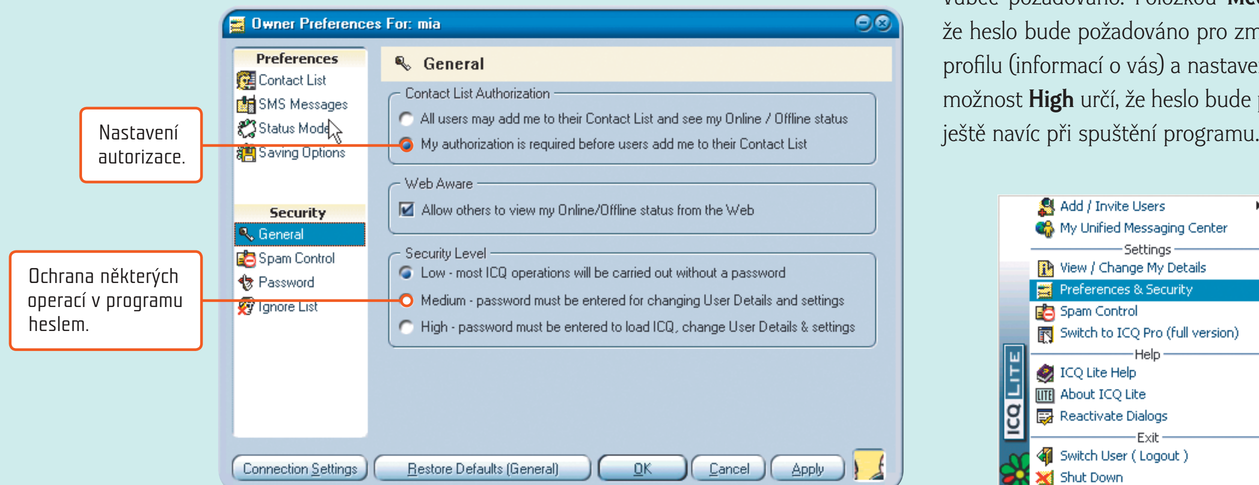
Klikněte na jméno uživatele v seznamu kontaktů pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Send Message**. Tím se otevře okénko se zprávou pro tohoto uživatele. Svoji zprávu vepište do dolní poloviny tohoto okénka. Kliknutím na tlačítka můžete přidat do zprávy tzv. smajlíky a emotikony nebo nastavit font a jeho barvu stejně jako barvu pozadí zprávy. Pomocí dalšího tlačítka můžete potlačit podobná nastavení u uživatele, se kterým si posíláte zprávy. Poslední dvě tlačítka v řádku se týkají historie zpráv vyměněných s tímto uživatelem. Program ICQLite totiž neukládá historii zpráv sám o sobě, ale toto ukládání musíte nastavit u každého uživatele zvlášť. To provedete posledním tlačítkem se symbolem diskety. Klikněte na něj a z další nabídky vyberte položku **Auto Save Messages**. Pokud byste si chtěli historii zpráv vyvolat, klikněte na tlačítko se symbolem otevřené složky. V dalším okénku si vyhledejte textový soubor se jménem patřičného uživatele a klikněte na něj. Historie zpráv se otevře v programu Poznámkový blok.



Ochrana soukromí

Program ICQLite obsahuje také jistá nastavení, která vám pomohou ochránit soukromí. Klikněte na tlačítko **Main** v okně programu a z nabídky vyberte položky **Preferences & Security**. V dalším okénku spatříte vlevo seznam položek; věnujte svoji pozornost druhé části **Security**, přesněji položce **General**. V první části **Contact List...** určujte, zda požadujete vlastní autorizaci v případě, že si vás chce někdo přidat do svého seznamu; jestliže ji vyžadujete, zatrhněte druhou možnost **My authorization is required...** Pokud označíte položku v části **Web Aware**, povolíte všem uživatelům, aby na internetových stránkách *http://www.icq.com* zjistili, zda jste, či nejste připojeni. V části **Security Level** určujete, zda pro provádění určitých operací je nezbytné zadávat heslo. Pokud zatrhnete možnost **Low**, heslo nebude vůbec požadováno. Položkou **Medium** určíte, že heslo bude požadováno pro změnu vašeho profilu (informací o vás) a nastavení. Poslední možnost **High** určí, že heslo bude požadováno ještě navíc při spuštění programu.

-mia



Publikování obrázků

Zoner Media Explorer 5

V předchozích dílech seriálu o Zoner Media Exploreru 5 jsme se tento program naučili ovládat a ukázali jsme si některé možnosti úprav a vylepšování bitmapových obrázků. Nyní se dostáváme k další důležité oblasti a tou je jejich publikování.



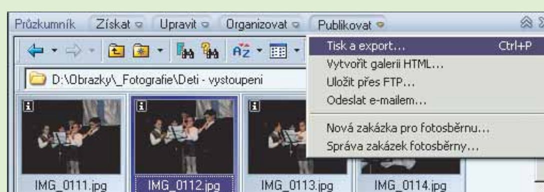
Nemáte-li vlastní licenci Zoner Media Exploreru 5, využijte 30denní zkušební verzi na CD-ROM v PPK 23/2002 anebo si ji stáhněte z *www.zoner.cz* (sekce Download).

Publikování obrázků

Publikováním se v Zoner Media Exploreru 5 rozumí jednak tisk, jednak generování jednoduchých elektronických „publikací“, jako je např. galerie fotografií pro web či fotoalbum ve formátu PDF. Všechny tyto funkce, u nichž je třeba obrázky esteticky uspořádat, nabízejí vizuální způsob práce a také mnoho šablon předdefinovaných již od výrobce.

Do publikování jsou zařazeny nástroje pro zasílání obrázků e-mailem, ale i nástroje pro odesílání souborů či již připravených galerií na web prostřednictvím protokolu FTP.

Pro mnohé digitální fotografy může být velmi zajímavá možnost přípravy zakázek pro fotosběrnu včetně odeslání prostřednictvím internetu.

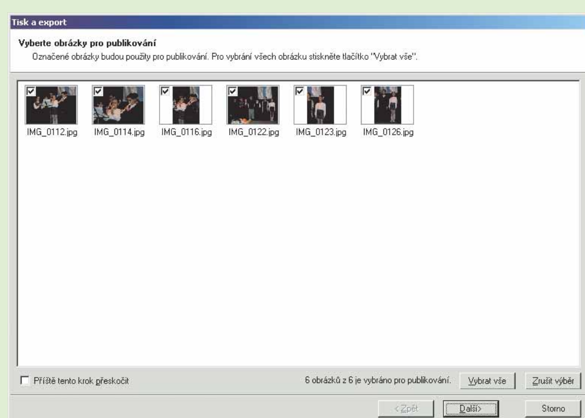


V okně průzkumníka v menu Publikace najdete **nástroje pro vytištění, export či pro odeslání** bitmapových obrázků.

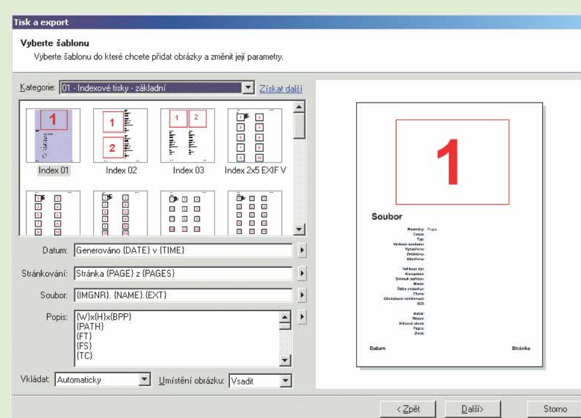
Vizuálně podle šablon

Tiskem, exportem i generováním galerie ve formátu HTML provází uživatele průvodce ve čtyřech až pěti krocích.

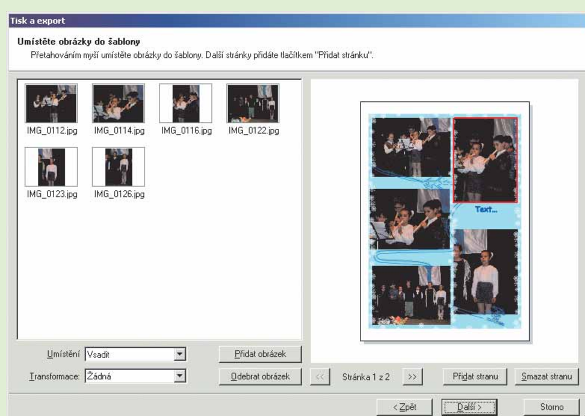
Nejprve je třeba si zvolit (označit) v aktuální složce ty obrázky, které se mají tisknout či exportovat. To můžete udělat ještě dříve, než příslušnou funkci vyvoláte, anebo až potom v prvním kroku průvodce.



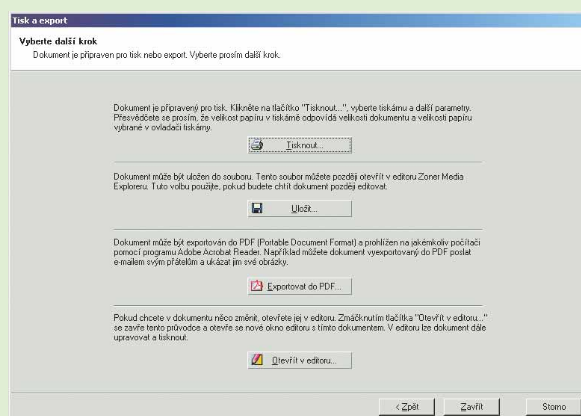
V prvním kroku průvodce se zobrazí náhledy souborů, které byly před spuštěním funkce označeny.



Druhým krokem je volba šablony, příp. i definice popisků k obrázkům pomocí klíčových slov.



Ve třetím kroku průvodce se podle vybrané šablony vygenerují jednotlivé stránky a „osadí se“ obrázky.

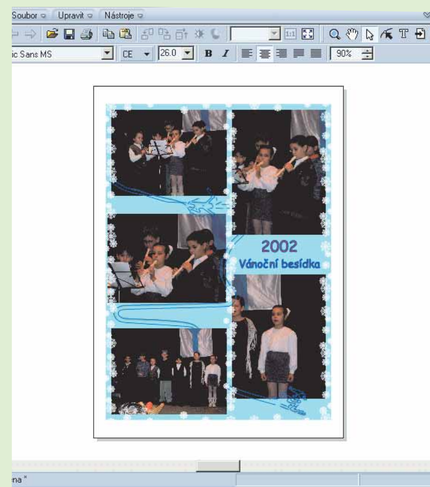


V posledním kroku průvodce lze zvolit formu výstupu.

Druhým krokem je výběr šablony. Od výrobce jich je v Zoner Media Exploreru 5 připraveno na sto padesát pro různé účely a tematické oblasti. Kromě různých tematických grafických návrhů asi nejvíce oceníte šablony, které jsou navrženy speciálně pro tisk fotografií (ve standardních velikostech a v maximální kvalitě) na fotopapír; šablony jsou navrženy tak, aby se obrázků na jednu stránku vešlo co nejvíce. Některé šablony obsahují i texty (nadpis či informace o souboru včetně údajů z EXIF), které si můžete upravit.

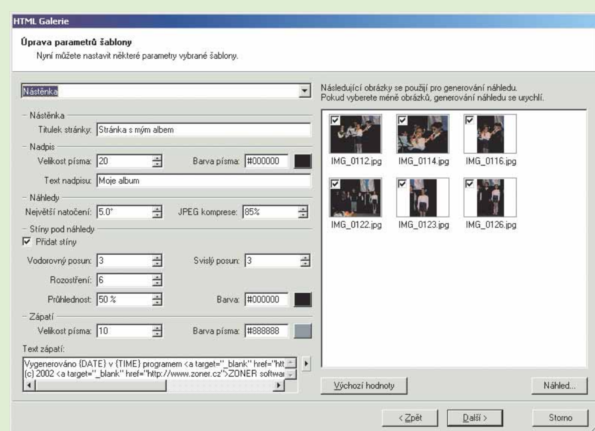
Nejdůležitějším krokem je rozvržení jednotlivých obrázků na jednotlivé stránky v závislosti na zvolené šabloně a velikosti či na orientaci obrázků. Toto rozvržení je možné nechat na programu, většinou však uvítáte možnost jednotlivé obrázky do výstupu rozmisťovat ručně.

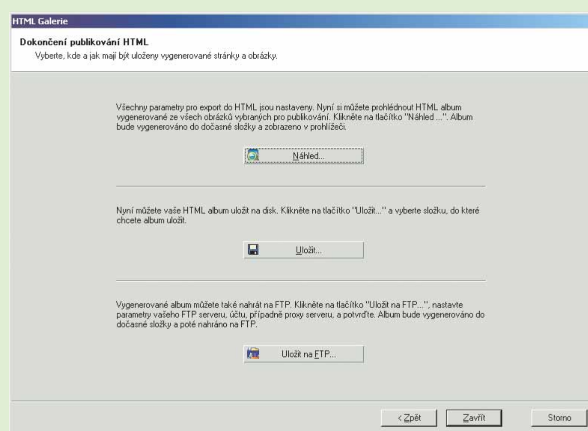
Nakonec spustíte vlastní tisk či export do formátu PDF, a je-li třeba, můžete si výsledek dodatečně zkontrolovat a upravit v Zoner Editoru, který vám přitom nabídne i vektorové upravovací nástroje, podobné Zoner Callistu.



Po vytvoření návrhu publikace pomocí průvodce lze ještě výsledek v Zoner Editoru doupravit – můžete posouvat, otáčet a roztahovat/zmenšovat jednotlivé obrázky, upravovat texty apod.

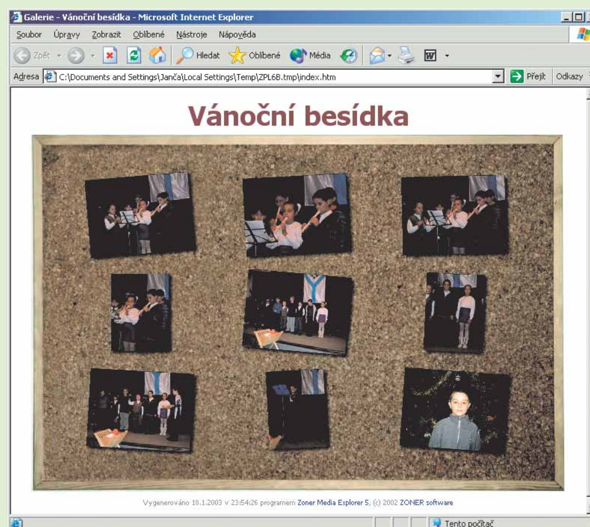
HTML galerie





Při generování HTML stránky můžete využít mnoho parametrů.

Vygenerování galerie vybraných obrázků pro zveřejnění na internetových stránkách ve formátu HTML probíhá velmi podobně jako tisk či export, popsaný v předchozí kapitolce. Odlišné jsou pouze rozšířené možnosti definice různých textů a odkazů, ale hlavně možnost náhledu výsledné galerie v okně MS Internet Exploreru. Nakonec můžete, jste-li připojeni k internetu, vygenerované HTML stránky buď rovnou odeslat na web prostřednictvím FTP, anebo jen uložit na disk.



Tato galerie byla vytvořena pomocí šablony Nástěnka.

Odeslání souborů

V okně průzkumníka Zoner Media Exploreru 5 můžete označené soubory rovnou odeslat e-mailem, a to prostřednictvím výchozího e-mailového programu, který je na vašem počítači nainstalován – program vyvolá okno nové zprávy a vybrané soubory do ní vloží jako přílohy.

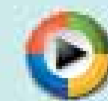
Jinou možností je odeslat označené soubory na internetový server prostřednictvím protokolu FTP. Tuto funkci využijete pouze tehdy, jste-li právě on-line připojeni k internetu, a to zejména při odesílání většího počtu obrázků či celé galerie.

Vybrané digitální fotografie můžete také odeslat prostřednictvím internetu do fotosběrny zabývající se výrobou „klasických“ fotografií. Výhodou využití této funkce právě v Zoner Media Exploreru 5 je především to, že si můžete celou zakázku připravit v klidu off-line, tzn. bez připojení k internetu, a teprve potom se připojit k internetu a připravenou zakázku odeslat. Součástí programu je i seznam provozoven, ve kterých si můžete zakázku vyzvednout, a ceník, který si můžete v nejaktuálnější podobě kdykoliv stáhnout z internetu.

Jana Ziková

Jak si naladit rádio na internetu

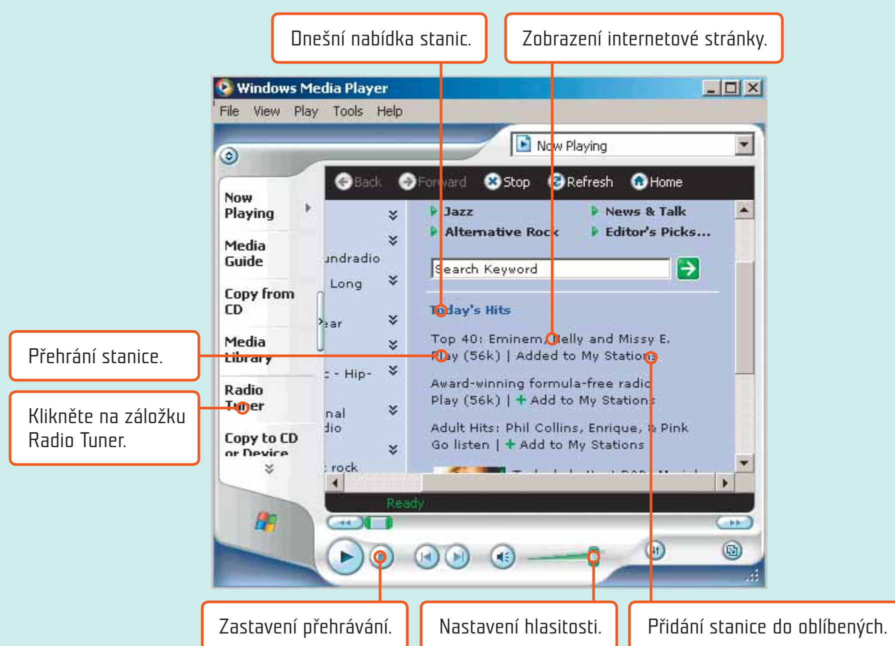




V minulém čísle našeho časopisu jsme vám přinesli článek o rádiích, která jsou šířena prostřednictvím internetu. Pro přehrávání těchto rádií jsou zapotřebí různé programy, které vám přinášíme na CD právě teď. V tomto článku vám ukážeme, jak naladit a poslouchat internetové vysílání pomocí programů Windows Media Player a iRadio. Připomínáme, že základní podmínkou poslechu je připojení k internetu.

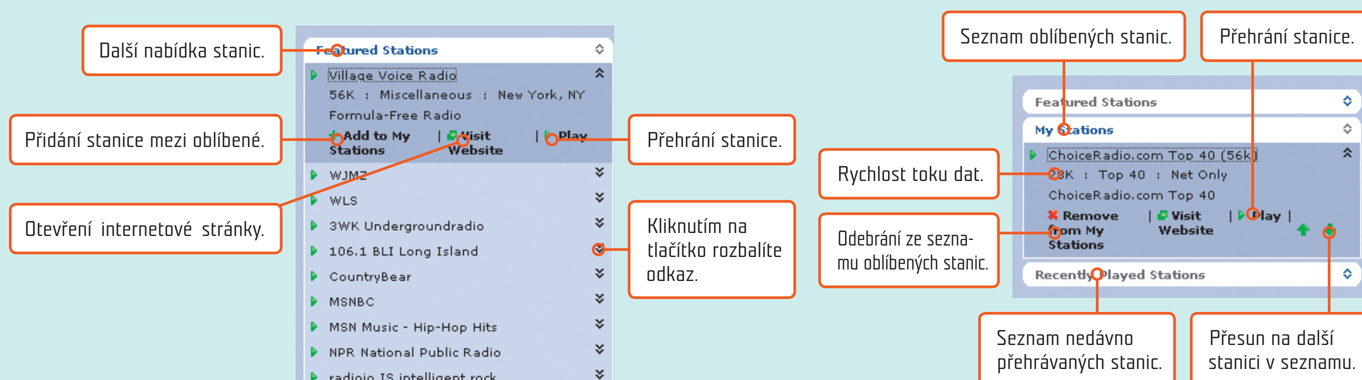
Windows Media Player

Na přiloženém CD v části **Programy/Rádia** najdete program Windows Media Player ve verzi 9.00, což je nejnovější verze tohoto programu. Po instalaci se program sám spustí a vy na první pohled zjistíte, že doznal mnoha změn. Program již od minulé verze obsahuje zabudovaný prohlížeč, který vám pomůže najít na světovém internetu nejen audio- a videosoubory, ale i internetová rádia, a to např. podle určitých kritérií. V levé části okna programu vidíte několik záložek, vy přepněte do záložky **Radio Tuner**. Tím se v prohlížeči zobrazí nabídka programu pro přehrávání rádií. V části **Today's Hits** jsou nabízena některá rádia. Pokud kliknete na první řádek s nabídkou určité stanice, otevře se její internetová stránka. Pod tímto řádkem najdete další dva odkazy. V prvním odkazu **Play** zjistíte rychlost toku dat vysílání. Pokud se připojujete prostřednictvím klasického modemu, jsou pro vás vhodnější rádia, která vysílají rychlostí nižší. Jestliže na tento odkaz kliknete, rádio se začne přehrávat. Pokud kliknete na druhý odkaz **Add To My Stations**, tato stanice se přidá mezi vaše oblíbené.



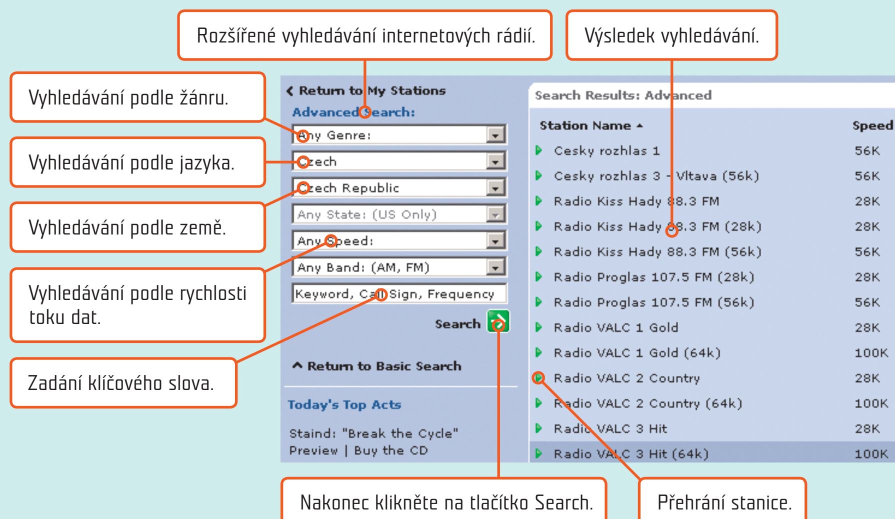
Další nabídka stanic v programu

Další nabídku stanic najdete v části **Featured Stations** vlevo v prohlížeči. Kliknutím si ji rozbalte. Pokud kliknete na stanice obsažené v této nabídce, dozvíte se o nich další podrobnosti. Část **My Stations** obsahuje stanice, které jste si zařadili mezi oblíbené. Pokud chcete stanici z této nabídky vyjmout, klikněte na její název a v další nabídce, která se rozbalí, na odkaz **Remove from my Stations**. V další části **Recently Played Stations** najdete ty stanice, které jste si přehrávali v uplynulé době.



Vyhledávání nových stanic

V programu Windows Media Player lze také aktivně vyhledávat stanice, které nejsou obsaženy v seznamu. Vpravo v okně prohlížeče najdete několik kategorií, které se týkají např. hudebních stylů (country, jazz, new age apod.). Kliknete-li na odkaz, zobrazí se seznam všech stanic spřízněných s tímto žánrem. Další možnost, jak vyhledat nové rádio, spočívá v zadání určitých kritérií nebo v použití klíčového slova. Toto slovo vepište do políčka **Search** a klikněte na tlačítko se šipkou vedle. Za malý okamžik se v okně prohlížeče zobrazí vyhledané stanice, které si pustíte výše jmenovaným způsobem. Stanice lze vyhledávat i zadáním více kritérií. Pro sofistikovanější vyhledávání klikněte na odkaz **Advanced Search**. Nyní se v prohlížeči zobrazí několik rozbalovacích seznamů. Z prvního seznamu vybíráte preferovaný žánr rádia. Jestliže vám na žánru nezáleží, vyberte první položku ze seznamu – **Any Genre**. V dalším seznamu si určíte jazyk, kterým se v rádiu hovoří. Výběrem z dalšího seznamu určíte zemi původu stanice. Další seznam je aktivní, pouze pokud vyberete jako zemi původu Spojené státy; určujete zde totiž stát právě v této zemi. Dalšími z možností je vybrat si rychlost vysílání v kb/s a určit, zda má jít pouze o internetové rádio, nebo o rádio vysílající také na velmi krátkých či na středních vlnách. Do posledního řádku lze ještě zadat klíčové slovo. Nakonec klikněte na tlačítko **Search** a výsledky vyhledávání se zobrazí.



iRadio

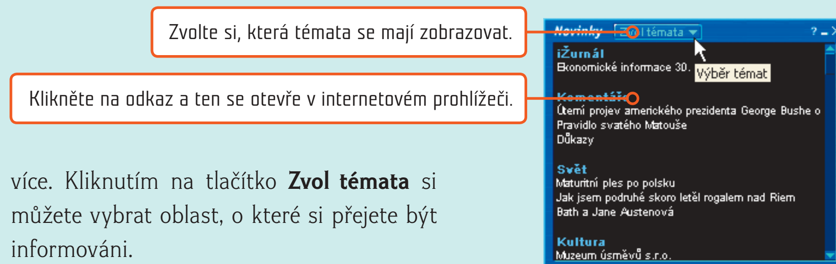
iRadio je program, který byl vytvořen speciálně pro poslech internetového vysílání Českého rozhlasu – tedy stanic Praha, Vltava a Radiožurnál. Kromě toho však dovede ještě přehrávat hudební soubory v různých formátech a vytvářet playlisty, proto si jej zde také krátce představíme. Používání tohoto programu je zdarma a jeho ovládání je v češtině, takže vám jistě nebude činit větší potíže. Program najdete ve stejné rubrice jako program Windows Media Player, tedy v rubrice **Programy/Rádia**. Instalace probíhá zcela bez problémů. Poté, co program spustíte, se objeví jeho základní okénko s nabídkou pro spuštění rádia. Toto okénko je rozděleno na dvě části: v jeho horní půlce jste informováni o aktuálně přehrávané stopě a v dolní půlce lze spustit vybranou stanici. Klikněte nejprve na tlačítko **Zvol stanici** a vyberte si, zda chcete poslouchat celoplošné, nebo regionální stanice. Poté klikněte na tlačítko **Zvol formát**; zde si vyberete, ve kterém formátu chcete vysílání přijímat. V dolním okénku se zobrazí nabídka těchto stanic ve vysílání Českého rozhlasu. Klikněte na tuto stanici a ta se začne přehrávat. Pokud chcete přehrávání zastavit, klikněte na tlačítko v ovládací liště nad tlačítkem **Zvol stanici**. V programu můžete také upravit hlasitost přehrávání pomocí posuvníku, který najdete v horním okénku.



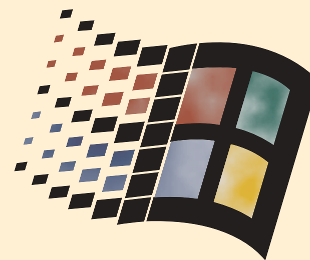
Informační okénko

Pomocí prográmku můžete být také informováni o dění doma i ve světě. K tomu slouží speciální okénko s novinkami. To vyvoláte tak, že kliknete na tlačítko se symbolem N v hlavním okénku nad tlačítkem **Zvol témata**. Tím se zobrazí okénko, ve kterém budou titulky týkající se nejnovějších zpráv. Pokud na titulky kliknete, zobrazí se internetové stránky Českého rozhlasu, kde se dozvíte více. Kliknutím na tlačítko **Zvol témata** si můžete vybrat oblast, o které si přejete být informováni.

-mia



Zálohujeme data



V minulém PPK jsme popsali základy práce s archivačním programem WinZip. Dnes si ukážeme, jak můžete archivovat některá data z pevného disku.

Složka Dokumenty

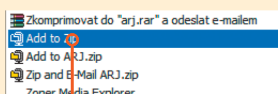
Většina programů je po instalaci nastavena tak, že své dokumenty umisťují do složky **Dokumenty**, případně do některé z podsložek.

Chcete-li zálohovat některé dokumenty z této složky, zobrazte si její obsah.

V dialogovém okně s obsahem složky můžete zapnout různé druhy zobrazení, doporučujeme použít **Podrobnosti**. V seznamu položek označte ty položky, které chcete zahrnout do archivu. Poté klikněte pravým tlačítkem myši na jednu z označených položek a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Win Zip** a **Add to Zip file** (obr. 1).

Příkazy WinZip a Add to Zip

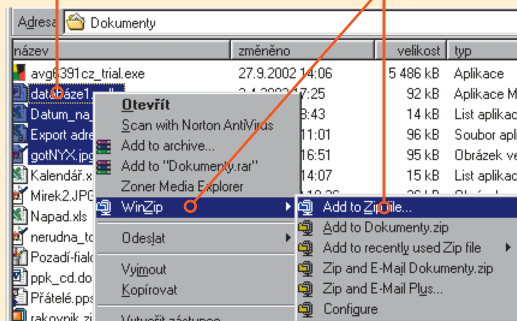
Nová verze programu WinZip nabízí v místní nabídce příkaz WinZip, po jehož vybrání se zobrazí další nabídka příkazů. Starší verze tohoto programu umisťovaly přímo do místní nabídky příkaz **Add to Zip**. Máte-li starší verzi tohoto programu, vyberte z místní nabídky příkaz **Add to Zip**, kterým ihned spustíte WinZip.



Starší verze programu WinZip umisťují do místní nabídky příkaz **Add to Zip**.

1. Klikněte pravým tlačítkem myši na jednu z označených položek.

2. Z místní nabídky vyberte příkazy **Win Zip** a **Add to Zip file**.



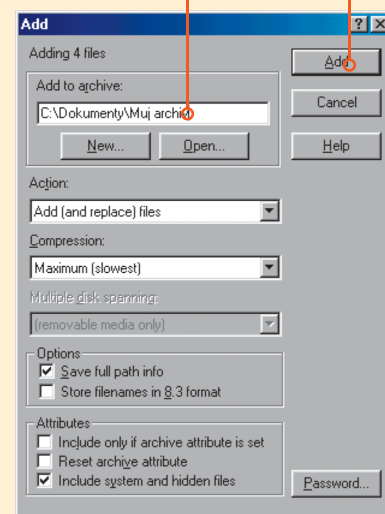
Obr. 1

Pro zálohování dat ze složky Dokumenty jsme zvolili tento postup, protože najít složku Dokumenty pomocí příkazu Tento počítač nemusí být jednoduché. To platí zvláště pro nová Windows XP, která v rámci zachování bezpečnosti dat jednotlivých uživatelů vytváří složku Dokumenty pro každého uživatele zvlášť.

Tím spustíte WinZip, který zobrazí dialogové okno pro přidání souborů do archivu (obr. 2). V tomto okně vyplňte název archivu a klikněte na tlačítko **Add**.

3. Zapište název archivu, který chcete vytvořit.

4. Klikněte na tlačítko **Add**.



Obr. 2

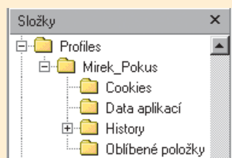
Oblíbené položky

Navštěvujete-li internet, časem se podaří vybudovat seznam oblíbených adres. Odkazy na oblíbené stránky se ukládají do složky **Oblíbené** (*Favorites*). Největším problémem je složku Oblíbené najít.

Windows 98

V případě, že na počítači pracujete sami nebo se všichni hlásíte pod stejným jménem, naleznete složku **Oblíbené** ve složce **Windows**. V případě, že máte ve Windows vytvořeno více uživatelů, můžete složku Oblíbené nalézt také ve složce **Profiles**. Tato složka je také umístěna ve složce **Windows**.

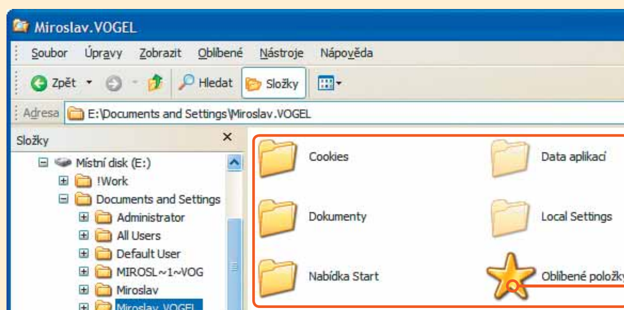
Každý uživatel má ve složce Profiles složku se svým jménem a v této složce také může být složka s odkazy na jeho oblíbené stránky (obr. 3).



Obr. 3. Složku Oblíbené můžete najít také ve složce Profiles\JménoUživatele, v tomto případě Mirek_Pokus.

Windows XP

U Windows XP zobrazte obsah složky **Document and Settings**. V této složce najdete složky se jmény jednotlivých uživatelů. Zobrazte si obsah složky toho uživatele, jehož oblíbené položky chcete archivovat. V obsahu této složky najdete i položku **Oblíbené** (obr. 4).



Obsah složky *Documents and Settings*.

Složka **Oblíbené položky**.

Obr. 4. Cesta ke složce Oblíbené ve Windows XP.

Kontakty v MS Outlooku

MS Outlook ukládá veškerá data (kontakty, poštovní zprávy i záznamy v kalendáři) buď na server počítačové sítě, nebo do souboru s příponou .PST, který najdete na disku svého počítače. Chcete-li zálohovat pouze kontakty, máte několik možností. Tou první je export složky Kontakty do textového souboru, druhou možností je vytvoření samostatného .PST souboru, do kterého zkopírujete pouze obsah složky Kontakty. Budou-li se vám data v nově vzniklém souboru zdát příliš veliká, můžete je zmenšit pomocí programu WinZip.

Export dat do textového souboru

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Import a export** (obr. 5). Na obrazovce se objeví první okno průvodce. Ze seznamu *Vyberte akci* klikněte na položku **Exportovat do souboru** a poté klikněte na tlačítko **Další** (obr. 6).

V druhém okně průvodce zvolte typ souboru (v našem případě to bude položka **Hodnoty oddělené čárkami (Windows)**) a opět klikněte na tlačítko **Další** (obr. 7).

Třetím krokem je výběr složky, jejíž data chcete exportovat. Klikněte na položku **Kontakty** a poté na tlačítko **Další** (obr. 8).

Nyní je třeba zadat název souboru, do kterého se mají data uložit, a složku, ve které má tento soubor být. Cestu a název zapište do editačního pole *Uložit exportovaný soubor jako*; s jejím vyplněním vám pomůže dialogové okno, které vyvoláte kliknutím na tlačítko **Procházet** (obr. 9).

V posledním dialogovém okně je zobrazen seznam nastavených akcí. Kliknutím na tlačítko **Dokončit** spustíte export.

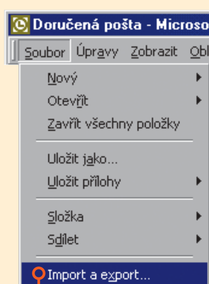
Export do souboru .PST

Export do souboru osobních složek má proti předchozímu jednu výhodu: soubor, který takto vznikne, si můžete prohlížet prostřednictvím MS Outlooku.

Postup při tomto exportu je velmi podobný dříve popsanému. Pouze při výběru typu souboru je třeba pomocí přetáčecího pruhu zobrazit spodní část seznamu a vybrat položku **Soubor osobních složek (.pst)**.

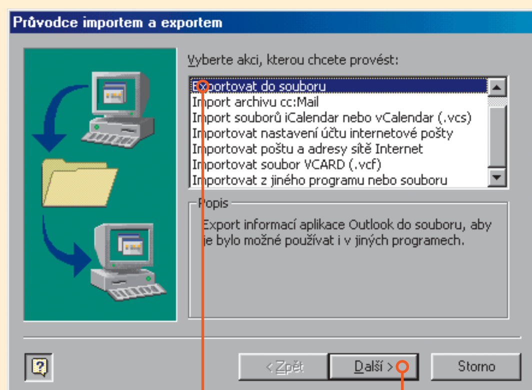
Dalším rozdílem je okno, ve kterém zadáváte cílový soubor. Nastavení v rámečku *Možnosti* ponechte na hodnotě **Umožnit vytváření zdvojených položek** a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

-mzi



Obr. 5

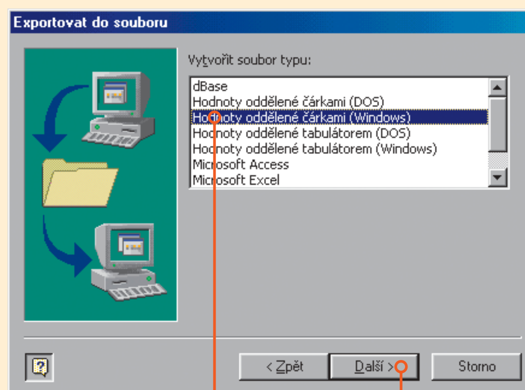
1. Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Import a export**.



Obr. 6

2. Klikněte na položku **Exportovat do souboru**.

3. Klikněte na tlačítko **Další**.

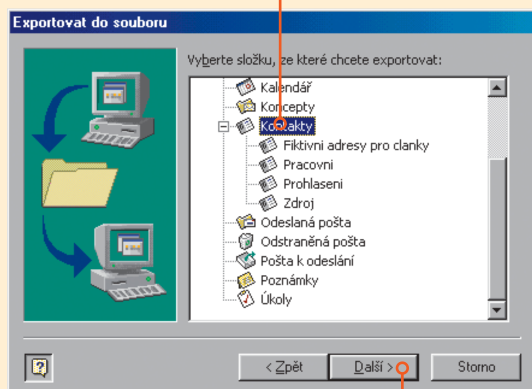


Obr. 7

4. Klikněte na položku **Hodnoty oddělené čárkami (Windows)**.

5. Klikněte na tlačítko **Další**.

6. Klikněte na položku **Kontakty**.

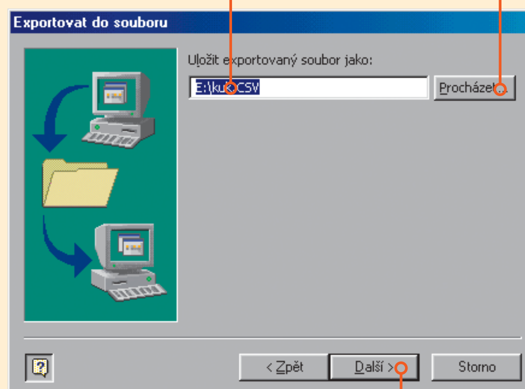


Obr. 8

7. Klikněte na tlačítko **Další**.

8. Zapište cestu a název souboru.

Kliknutím na tlačítko **Procházet** vyvoláte dialogové okno pro vybrání složky.



Obr. 9

9. Klikněte na tlačítko **Další**.

Základy editace textu



Základní úkony s MS Windows již znáte. Asi nejčastější činností na PC je psaní textů (pomineme-li hry a aktivity spojené s internetem). Dnes se podíváme na nejjednodušší editaci textu.
Obrázky a popis v tomto článku sice odpovídají MS Wordu 2000, ale v praxi je můžete použít u více textových editorů.

Rozdělení a spojování řádek

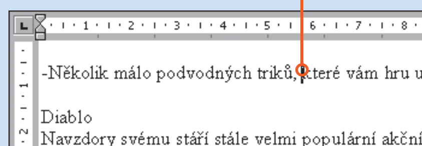
V případě, že jste byli zvyklí psát na mechanickém psacím stroji, opusťte hned na začátku návyk ukončit řádek stiskem nějaké klávesy. Nechte počítač, aby odřádkoval, až to uzná za vhodné. Sami ukončujte pouze odstavce, a to stiskem klávesy **Enter**. Vrátíte-li se totiž k napsanému textu a provedete-li zde nějaké změny, pak textový editor může znovu zalomit odstavec, to znamená, že přesune slova na řádcích tak, aby řádky nebyly příliš krátké a nedělaly na okraji zuby. V rámci odstavce také můžete nastavit velikost mezery mezi odstavcem předchozím a následujícím.

V rámci úprav (tedy editace) textu se může stát, že dlouhý odstavec bude nutné rozdělit na kratší, nebo naopak krátké odstavce bude třeba spojit do jediného.

Jak rozdělit řádek

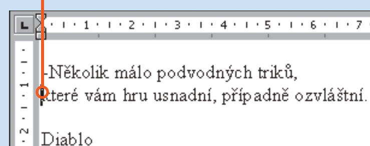
Chcete-li řádek rozdělit, nastavte textový kurzor na místo, kterým má začínat nový řádek, a stiskněte klávesu **Enter** (obr. 1). Větu na přiloženém obrázku máte rozdělit tak, aby nový řádek začínal slovem *které*.

Nastavte textový kurzor na požadované místo a stiskněte klávesu **Enter**.



Obr. 1. Rozdělení řádků.

Nastavte textový kurzor na začátek řádku a stiskněte klávesu **Backspace**.



Obr. 2. Spojení řádků.

> **Pro osvěžení**
>
> Pro vložení nového řádku slouží klávesa **Enter**. Pro mazání znaků slouží klávesy **Backspace** a **Delete**. Začne-li počítač náhle psát jen velká písmena, pravděpodobně jste nechtěně stiskli klávesu **CapsLock**. Stiskněte ji znovu a měli byste se vrátit k psaní malých písmen.
>
> *Textový kurzor* (nebo jen *kurzor*) je svislá blikající čárka, která ukazuje místo, do kterého budete buď zapisovat znaky, nebo ve kterém je budete mazat. To znamená, že kurzor musíte nejprve přesunout na požadované místo a teprve potom můžete na tomto místě provádět úpravy.
>
> Kurzor můžete přesunout pomocí čtveřice kláves se symboly šipek. Druhou možností je kliknout levým tlačítkem myši na požadované místo v textu.

Chcete-li pouze ukončit odstavec, ponechte textový kurzor na konci řádku.

Jak spojit dva řádky

Chcete-li dva řádky spojit, nastavte textový kurzor na začátek spodního z dvojice řádků a stiskněte klávesu **Backspace** (obr. 2). Na přiloženém obrázku máte spojit řádky, které byly v předchozí části rozděleny.

> **Rychlý posun textového kurzoru**
>
> Textový kurzor přesunete na začátek řádku stisknutím klávesy **Home** a na konec řádku stisknutím klávesy **End**.

Dodatečné vkládání textu a jeho mazání

Velikou výhodou psaní textů na počítačích je možnost dodatečného vkládání textu či jeho mazání.

Vkládání textu

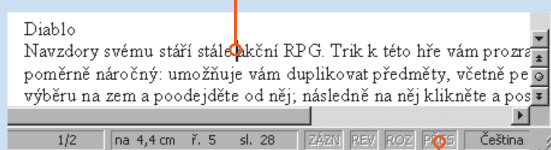
Chcete-li do již napsaného textu doplnit znak, slovo či větu, ujistěte se, že pracujete v režimu vkládání. Poté klikněte na místo, kam chcete nový text doplnit, a text zapište (obr. 3 a 4). Textový editor bude při psaní odsouvat původní text tak, aby udělal místo pro text nový. Jako příklad máme vložit slovo *populární* mezi slova *stále akční*.

Mazání textu

Chcete-li vymazat jeden znak, klikněte na něj a pak jej pomocí klávesy **Delete** nebo **Backspace** smažte. Chcete-li mazat delší text, např. řádek, odstavce apod., je lepší si tento text nejprve označit a pak jej vymazat jediným stiskem klávesy.

Text označíte třeba tak, že nastavíte ukazovátko myši na začátek textu, který chcete označit. Potom stisknete a podržíte levé tlačítko myši a pohybem myši zvolený text označíte (obr. 5). Je-li text označen, levé tlačítko uvolněte. Označený text smažete stisknutím klávesy **Delete**.

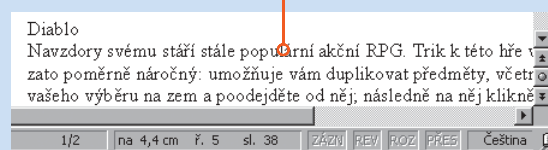
2. Klikněte levým tlačítkem na místo, kam chcete text vložit.



Obr. 3

1. Ujistěte se, že pracujete v režimu vkládání.

3. Požadovaný text zapište.



Obr. 4

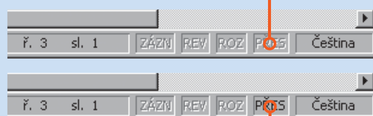
Režim vkládání a režim přepisování

Textové editory mohou pracovat v jednom ze dvou režimů: *vkládání* a *přepisování*. Mezi těmito režimy přepínáte stiskem klávesy **Insert**.

Režim vkládání dovoluje dopsat nový text do dříve zapsaného textu tak, že se pro nový text vytvoří nové místo. Režim přepisování při vkládání nového textu umazává text původní.

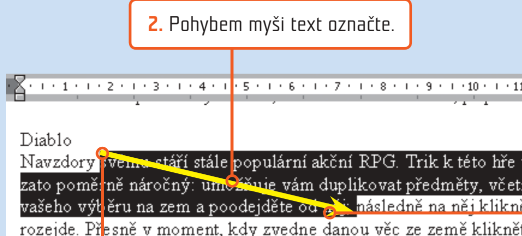
To, ve kterém režimu pracujete, poznáte na stavovém řádku. Konkrétně v MS Wordu je na stavovém řádku několik indikátorů. Je-li slovo PŘES zapsáno šedou barvou, používáte režim vkládání. Je-li slovo PŘES zapsáno černou barvou, používáte režim přepisování.

Signalizace režimu vkládání.



Signalizace režimu přepisování.

2. Pohybem myši text označte.



Obr. 5

1. Nastavte ukazovátko myši na začátek označovaného textu. Stiskněte a podržte levé tlačítko myši.

3. Po označení textu levé tlačítko uvolněte.

Chcete-li nahradit větší část textu jiným textem, doporučujeme původní text nejprve smazat a pak zapsat text nový.

Nevyhovuje-li vám označování textu tažením myší, můžete jej označit také z klávesnice. Nastavte textový kurzor na začátek textu, který chcete označit. Stiskněte a držte stisknutou klávesu **Shift**. Pomocí kláves pro posun kurzoru požadovaný text označte. Až bude text označen, klávesu **Shift** uvolněte.

Chcete-li označení textu (nikoliv označený text) odstranit, klikněte na libovolné místo textu levým tlačítkem myši nebo posuňte textový kurzor. Pozor! Máte-li označen nějaký text a stisknete-li některou z kláves, pomocí kterých zapisujete znaky (např. S, T, 7 apod.), označený text zmizí a bude nahrazen znakem, který jste zapsali.

Změny písma

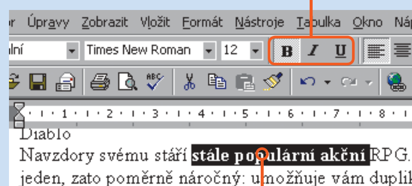
Většina textových editorů určených pro používání v kanceláři (tedy nikoliv editor Poznámkový blok) nabízí možnost použít v textu několik tvarů a barev písma.

Změny písma můžete provádět buď při psaní textu (napíšete část textu, změníte nastavení písma, pokračujete v psaní), nebo dodatečně. Při provádění dodatečných změn můžete použít tento postup: Nejprve označte text, u kterého chcete změnit písmo. Poté proveďte jednu nebo více požadovaných změn.

Změna řezu písma

Označte text, u kterého chcete změnu provést. Poté nastavte požadovaný řez tak, že na panelu nástrojů kliknete na jeden nebo na více nástrojů ze skupiny **Tučné**, **Kurziva** a **Podtržené** (obr. 6). Je-li nástroj (např. **Tučné**) zamáčknutý, bude označený text tučný. Potřebujete-li se daného řezu zbavit (např. nechcete, aby text byl tučný), klikněte na daný nástroj podruhé. Tím jej uvolníte a příslušný řez se nezobrazí.

Nástroje pro nastavení řezu písma.



Obr. 6

Označte text, u kterého chcete měnit řez písma.

Změny fontu a velikosti písma

Podobným způsobem můžete změnit také font písma.

Označte text, u kterého chcete změnit font. Poté na panelu nástrojů klikněte na seznam s fonty písma a vyberte žádaný font (obr. 7).

Stejným způsobem můžete nastavit výšku písma. Seznam pro nastavení výšky je napravo od seznamu s dostupnými fonty (obr. 7).

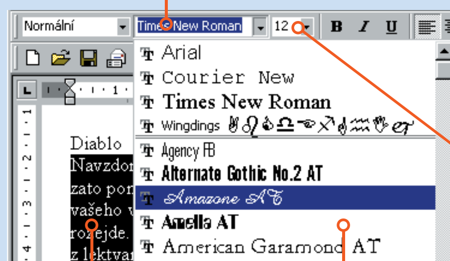
-mzi

Pojem *tvar písma* je možné rozdělit na dva výrazy: *řez* a *font*.

Řezy písma jsou tři: normální, **tučný** a *kurziva*. Pro tučný řez se někdy používá také označení bold, pro kurzivu označení italic.

Fontů písma existuje celá řada, namátkou jmenujme Times new Roman, Arial, Courier.

2. Klikněte na seznam fontů.



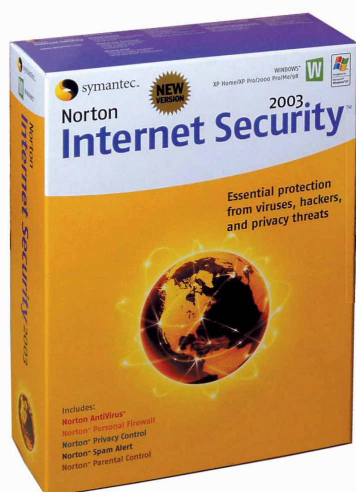
Obr. 7

Zde nastavujete velikost písma.

1. Označte text, u kterého chcete měnit font.

3. Z rozbaleného seznamu vyberte potřebný font.

V případě, že nemáte zobrazený panel s nástroji pro volbu řezu nebo se seznamem pro nastavení fontu, vyberte z nabídky **Formát** příkaz **Písmo**. Tímto příkazem vyvoláte dialogové okno. Ujistěte se, že v tomto okně pracujete na kartě *Písmo*, a potřebné volby nastavte zde.



Norton Internet Security 2003

Bezpečnost nade vše

Společnost Symantec nabízí novou verzi balíku programů, které ochrání vás a váš počítač před nebezpečím, jehož různé podoby na vás mohou číhat na mnoha místech džungle zvané internet.

Nebojte se, nechceme vás strašit. Internet je věc užitečná a není to jen semeniště počítačových virů, terorizmu, dětské pornografie a vůbec zla všeho druhu, jak se někdy může zdát z televizních zpráv.

Každý uživatel internetu se však může setkat s různými nebezpečnými nebo nepříjemnými jevy. Můžete být obtěžováni a zdržováni reklamou, váš počítač může být napaden počítačovým virem. Výsledkem může být zničení (nebo i odcizení) cenných dat, případně ztráta času a peněz. Proto je třeba s možnými riziky počítat a být na ně připraven. Nástroje, jež vám představíme, nabízejí účinnou ochranu proti těmto nebezpečím.

Kontrola přístupu do počítače

Jednou z hlavních součástí balíku je nástroj **Norton Personal Firewall**. Ten pracuje na pozadí a kontroluje veškerou komunikaci vašeho počítače s okolím. Brání ostatním počítačům v přístupu k datům a prostředkům (jako je třeba tiskárna) vašeho počítače. Můžete však jmenovitě zadat ty počítače (například PC zapojené ve vaší domácí síti), kterým bude přístup umožněn. V opačném směru nástroj Norton Personal Firewall brání programům z vašeho počítače (opět s výjimkou těch, kterým to výslovně povolíte) přistupovat k internetu.

Antivirová ochrana

Program **Norton AntiVirus** (druhá hlavní součást balíku) poskytuje komplexní ochranu před počítačovými viry. Průběžně kontroluje přijaté i odesílané zprávy elektronické pošty a jejich přílohy. Dokáže blokovat spouštění nebezpečných kódů, na něž můžete narazit při prohlížení internetových stránek. Většinu napadených souborů ve vašem počítači dokáže vyléčit, aniž byste o tom věděli.

Ochrana soukromí

Nástroj **Privacy Control** vám umožní určit informace, které nechcete „dát z ruky". Mohou to být adresy, telefonní čísla, čísla bankovních účtů a kreditních karet nebo nejrůznější hesla. Tyto údaje vám pak program nedovolí odeslat nešifrovanou elektronickou poštou ani zadat do formulářů nezabezpečených internetových stránek.

Pomocí nástroje **Browser Privacy** můžete internetovým stránkám zabránit v získávání různých informací o vašem počítači a o vašem brouzdání internetem.

Odstranění reklamy

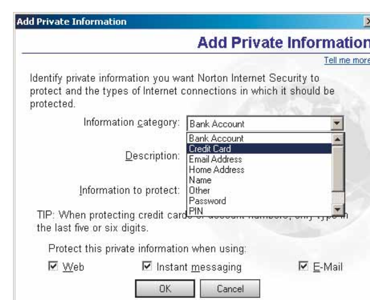
Další nástroje v balíku obsažené dokážou zabránit zobrazování různých reklam umístěných na internetových stránkách. Reklamní obrázky a různá „vyskakovací okna" totiž nejen překážejí, ale mnohdy vás jejich načítání zdržuje, což vás stojí nejen čas a nervy, ale také peníze, které platíte za připojení. Nástroj **Spam Alert** vám zase pomůže „vyčistit" doručenou poštu od nevyžádaných reklamních e-mailů.

Ochrana vašich dětí

Určitě chcete zabránit dětem v přístupu ke stránkám s nevhodným obsahem a určitým diskusním skupinám (nejčastěji jde o stránky s pornografickým nebo třeba s rasistickým obsahem). Nástroj **Parental Control** to dokáže.

Uživatelské účty a aktualizace

Každému uživateli počítače můžete nastavit vlastní účet a přidělit mu jiná práva a nastavit jiná omezení. Přístup k jednotlivým účtům lze chránit heslem.



Privacy Control. Zadejte informace, které by neměly váš počítač opustit.

Funkce LiveUpdate zajišťuje pravidelnou automatickou aktualizaci všech součástí balíku. Tuto automatickou službu máte při zakoupení programu předplacenu na dobu jednoho roku. Po této době si ji můžete předplatit na další období.

Ač jde o komplexní a poměrně složitý systém ochrany, díky přehlednému průvodci může potřebná nastavení provést i běžný domácí uživatel. V obsáhlé příručce najdete kromě popisu jednotlivých nástrojů také základní informace o internetu a o možných nebezpečích. Musíte však umět anglicky, protože příručka a nápověda jsou stejně jako celý program v angličtině. Za necelé tři tisíce korun (2992,50 Kč včetně DPH) získáte pro své cesty internetem mocného ochránce.

-ihe



Hlavní okno programu. Jediným kliknutím na tlačítko Block Traffic můžete okamžitě zastavit veškerou komunikaci počítače s okolím.

Klady a zápory



- \+ komplexní ochrana v jednom balíku
- \+ snadná instalace a automatická aktualizace
- − program není lokalizován do češtiny

Proč elektronický podpis

V minulém díle jsme se pokusili stručně vysvětlit, jak takový elektronický podpis vlastně funguje. Avšak mnoho z vás si jistě položilo otázku: „A proč bych to vůbec používal? Co tím získám?"

Nyní, když víte, jak elektronický podpis vlastně funguje, mnohé z vás napadne jednoduchá otázka: „A proč to vlastně mám používat?" Přece na elektronické podepisování.

No ale co podepisovat? I teď se určitě mezi vámi najde početná skupinka, která po vzoru médií bude mluvit o elektronickém podepisování daňových přiznání. Když nebudeme brát v úvahu, že pro samotné přijímání elektronicky podepsaných dokumentů je třeba přece jen určitá úroveň technického vybavení a znalostí pracovníků úřadu, stále zůstává opomíjen jeden poměrně důležitý fakt – ze strany úřadů musí totiž být ochota takovéto kroky a technologie přijmout. Je zcela vedlejší, zda existuje zákon o elektronickém podpisu nebo že fungují certifikační autority, vystavující certifikáty, když jednotlivé úřady přes veškerá nařízení nemají vůli nabídnout občanům jednodušší řešení komunikace.

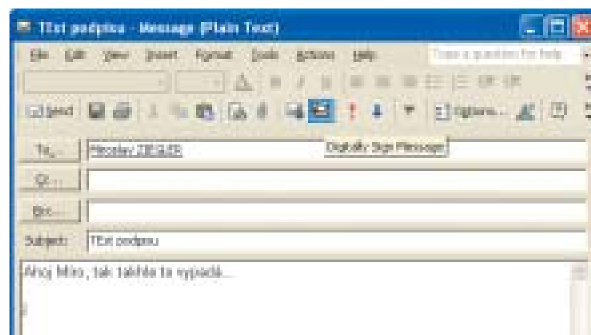
Další otázkou je, jakou agendu pro začátek zvolit. Vyřizování sociálních dávek je sice potřebné, ale hodně lidí, kteří o dávky žádají, nemá možnost přístupu k internetu. Snad se brzy dočkáme toho, že e-mailem získáme potřebné výpisy z katastru nemovitostí nebo z trestního rejstříku.

Proč elektronicky podepisovat?

Logicky vyvstává znovu otázka, proč elektronicky podepisovat. Abychom mohli najít odpověď, je třeba si zopakovat, proč elektronický podpis vlastně vznikl. První příčinou byla potřeba zajistit ověřitelnost totožnosti odesilatele či v podstatě možnost spolehnout se na identitu uvedenou v podpisu a na její obsah. Druhou příčinou byla ochrana údajů zasílaných elektronicky. Internet v době svého vzniku nebyl konstruován jako bezpečný. Jeho původním cílem bylo vytvořit síť, která umožní co nejrychleji předávat informace mezi uživateli, popřípadě tyto informace veřejně sdílet. Proto byla bezpečnostní rizika opomíjena a internet byl postaven na otevřených protokolech. To v praxi znamená, že při standardním přenosu informací pomocí internetu nedochází k jejich ochraně. Zachytit je není pro běžného uživatele počítače nijak problematické. Existují jednoduché prográmky, které zachytí jakékoliv informace zaslané po internetu, dokonce jsou schopny zcela bez problému uložit celý obsah e-mailu. Pokud takový „čtenář" elektronických informací je ve fungování internetu jen trochu zběhlý, není pro něj příliš velkou překážkou změnit obsah zasílaného e-mailu či podvrhnout jiný e-mail a vydávat se za původního odesilatele. Tento fakt začal samozřejmě získávat na vážnosti zejména při růstu komerčního využití internetu. To samozřejmě zvýšilo tlak na jeho celkovou bezpečnost. Začalo se výrazněji dbát na bezpečnost internetových serverů. Následně a zcela logicky pak bylo nutné začít hledat řešení i pro běžnou elektronickou komunikaci.

Jak to vypadá v praxi

To, proč používat elektronický podpis, si ukážeme na několika případech v praxi. Dostáváte elektronicky podepsané faktury? A přemýšleli jste někdy o tom, zda je faktura skutečně vystavena odesilatelem uvedeným v e-mailu nebo zda číslo účtu je skutečně to správné a vaše peníze nedorazí na účet nějakého výtečníka? Většina z vás zřejmě jistě ne. Takové jednání je však velmi nezodpovědné. Může způsobit škodu někomu jinému, ale také vám osobně. Pro další příklad nemusíme také chodit daleko; stačí, když zůstaneme u vaší osobní komunikace. Jak by se vám líbila představa, že kolega ve vedlejší kanceláři je schopen „odposlouchávat" vaši internetovou komunikaci? Jsem si jist, že vůbec. Chcete-li poslat důvěrnou informaci běžnou poštou, vložíte ji do obálky, kterou nějakým způsobem zajistíte, aby ji nebylo možné otevřít bez zanechání stopy. Obdobným způsobem můžete použít elektronický podpis. Jak jsme uvedli, pro elektronické podepisovaní se používá digitální podpis. V něm použitou technologií můžeme zasílané zprávy i šifrovat. Takové zabezpečení zprávy nejen zabrání změně obsahu, ale také zaručí, že se obsah dostane pouze do rukou adresáta. Další příklady snad není nutné uvádět.



Zprávu můžete podepsat jediným kliknutím.

Nyní jsme se snad již všichni přesvědčili, že elektronické podepisování není jen výstřelkem počítačových nadšenců, ale že je dobré, či spíše žádoucí, aby se digitální certifikáty a elektronický podpis staly běžnou součástí života na internetu každého z nás. Přece jenom jsme zvyklí na určitou úroveň soukromí a bezpečnosti. Dopisy se soukromou korespondencí přece také neposíláme v průhledné obálce. Současný internet však nemá pro podobné zvyky pochopení, a proto je třeba najít jiné řešení. Tím bezpochyby je elektronický podpis.

Příště si povíme o tom, kde můžete digitální certifikát pro digitální podpis získat.

Marián Němec



Jak zprovoznit vypalovačku

Zapisovací (CD-R) nebo přepisovací (CD-RW) mechaniky jsou dnes pro zálohování, archivaci i pro přenos dat mezi počítači ideální zařízení. Díky nízkým cenám jsou přijatelné i pro běžné domácí uživatele a rozšířenosti vypalovaček napomáhají také nízké ceny médií CD-R, začínající už na hranici 10 Kč za kus.

Stejně jako se ještě nedávno s novými počítači dodávaly mechaniky CD-ROM, dnes se u nových počítačů běžně setkáváme s mechanikami DVD-ROM či CD-RW (nebo s oběma mechanikami najednou). Souhrnně se těmto mechanikám určeným pro čtení a zápis na disky CD a DVD říká optické.

Cenově vyjde pořízení mechaniky DVD-ROM nebo CD-RW na srovnatelné peníze – u interních mechanik DVD-ROM i s příslušenstvím začínají ceny kolem 1700 Kč s DPH, mechaniky CD-RW v krabicovém balení pořídíte už za 2100 korun. Mechanikám CD-RW se obecně říká „vypalovačky“, protože jsou na média CD-R nebo CD-RW schopny vypálit (tedy zapsat) data. Ta mohou pocházet z pevného disku počítače nebo z jiného disku CD – v takovém případě se jedná o kopírování.

Pro majitele notebooků nebo pro ty uživatele, kteří potřebují vypalovat data na více počítačích, budou vhodným řešením externí vypalovačky, které se k počítačům připojují prostřednictvím rozhraní USB. My se však dnes budeme věnovat zapojení interní vypalovací mechaniky, na kterou padne volba v drtivé většině případů.

Ve prospěch interních mechanik oproti exemplářům externím hovoří jak rychlost vypalování, tak i cena. Tyto rozdíly lze demonstrovat i na dvou nových mechanikách CD-RW, které jsme měli zapůjčeny od firmy Impact Computers. Interní mechaniku Benq 5224 s parametry 52×24×52× (52rychlostní čtení a zapisování dat a 24rychlostní přepis) pořídíte i s příslušenstvím za 2540 Kč s DPH. Externí mechanika Benq se 40rychlostním zápisem, 12rychlostním přepisem a 48rychlostním čtením vás přijde na 4990 Kč s DPH.

Vypalovací mechaniku můžete pořídit samostatně nebo v krabicovém balení. Krabicové balení obsahuje kromě mechaniky také IDE kabel a CD s vypalovacím programem. Najdete zde přiložena i prázdná vypalovací média – většinou jeden disk CD-R a jeden disk CD-RW. Na médium CD-R (Recordable) lze vypálit data pouze jednou, médium CD-RW (ReWritable) lze pro zápis použít opakovaně – vypálená data se na tomto médiu dají „vymazat“.

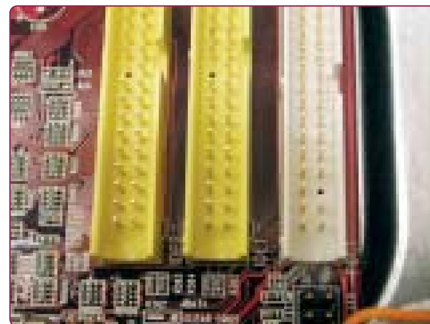
Zprovozňujeme vypalovačku

Aby vypalovací mechanika fungovala, musí být vsazena do počítače a musí být připojena k napájení a k základní desce počítače. Níže popsaným způsobem se zapojují i jiné optické mechaniky.

K základní desce se interní vypalovací mechaniky připojují prostřednictvím IDE kabelu. Ten má po jedné straně červené označení, díky kterému kabel zapojíte správně jak na základní desce, tak i v optické mechanice. Na základní desce jsou vždy na jednom konci u IDE řadiče po stranách číslice 1 a 2. Při zapojování IDE kabelu právě na tuto stranu musí směrovat červený proužek. Do základní desky vždy zapojujeme tu zástrčku, ke které vede od prostředního konektoru delší díl kabelu. Prostřednictvím jednoho IDE kabelu mohou být k základní desce připojena až dvě IDE zařízení.



IDE kabel – do základní desky se zapojuje konektor (v tomto případě má modrou barvu), ke kterému vede od prostřední zástrčky delší díl kabelu.



Primární (IDE1) a sekundární (IDE2) IDE řadič na základní desce.

Slave, nebo Master?

Většina uživatelů, kteří chtějí možnosti svého počítače rozšířit o vypalování pomocí mechaniky CD-RW, již má ve svém počítači mechaniku CD-ROM nebo DVD-ROM – u našeho modelového počítače to byla mechanika DVD-ROM. V takovém případě bývá pevný disk připojen k základní desce, a to k IDE řadiči primárnímu (IDE1) a mechanika DVD-ROM k IDE řadiči sekundárnímu (IDE2). Na obrázku vidíte napravo od žlutých IDE řadičů menší řadič – k němu se připojuje disketová mechanika.

Vypalovací mechaniku připojíme tak, že pevný disk necháme připojen k primárnímu IDE řadiči samostatně a k mechanice DVD-ROM připojíme pomocí jednoho IDE kabelu



Pomocí propojky nastavíte v zadní části optické mechaniky, zda se jedná o zařízení typu Master, nebo typu Slave. V tomto případě jsme nastavili, že se jedná o zařízení Slave.



Volná vnější 5,25palcová pozice v čele počítače.

vypalovací mechaniku. Aby systém mohl se dvěma zařízeními připojenými pomocí jednoho kabelu správně komunikovat, musí být obě zařízení od sebe rozlišena. Jedno zařízení musí být nastaveno jako Master (vůdčí) a druhé jako Slave (podřízené).

Toto nastavení se provádí pomocí propojek v zadní části mechanik. V počítači již umístěná mechanika DVD-ROM je zařízení typu Master (protože byla prostřednictvím IDE kabelu připojena jako jediná), proto mechaniku CD-RW nastavíme pomocí propojky jako zařízení Slave. Stávající mechaniku DVD-ROM lze samozřejmě přenastavit na Slave a novou vypalovačku označit jako Master, nikdy však obě zařízení nesmějí být nastavena současně jako zařízení typu Master nebo Slave.

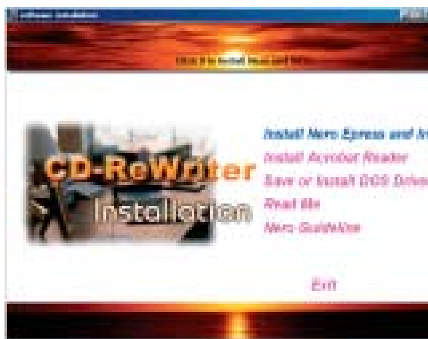
Pokud v PC nebude kromě vypalovačky jiná optická mechanika, je zapojení velmi snadné: pevný disk ponecháte připojen k IDE řadiči primárnímu a vypalovací jednotku připojíte jako zařízení typu Master k IDE řadiči sekundárnímu.

Zapojení mechaniky do počítače

Vypalovačka CD-RW se stejně jako jiné optické mechaniky instaluje do vnější 5,25palcové pozice. Sejměte z počítače kryt a z čela počítače odejměte jednu záslepku v 5,25palcové pozici. Uvnitř našeho modelového počítače máme v tuto chvíli k primárnímu IDE řadiči připojen pevný disk a k sekundárnímu IDE je připojena mechanika DVD-ROM. Nyní do volné 5,25palcové pozice vložíme vypalovací mechaniku, připojíme IDE kabel a zapojíme konektor napájení.

Červený proužek na IDE kabelu opět musí být na té straně, kde jsou na mechanice číslice 1 a 2. Konektor napájení a zdířka pro napájení v mechanice CD-RW mají takový tvar, že tento napájecí kabel nelze zapojit špatně – pokud máte napájecí kabel a kabel IDE zapojeny správně, červený drátek u napájecího kabelu a červený proužek na kabelu IDE směřují k sobě.

Nezbývá než šroubky připevnit mechaniku k počítači. Výsledkem práce v našem případě je, že v počítači máme nyní zároveň mechaniku DVD-ROM a mechaniku CD-RW. Nyní připevníme zpátky kryt počítače a fyzické připojení vypalovačky do počítače je hotovo.



Instalace softwaru

Po připojení mechaniky je třeba nainstalovat do počítače program, který vypalování umožňuje. Pokud si koupíte krabicové balení, je CD s vypalovacím programem vždy přibaleno. V současné době je zdaleka nejpoužívanější program Nero Burning Rom. Jeho instalace z instalačního CD je velmi snadná – kliknete-li na volbu „Install Nero“, dalším procesem vás názorně provede instalační průvodce. Výhodou programu Nero Burning Rom je to, že s uživateli komunikuje v češtině. To spolu s velmi jednoduchou obsluhou programu přispělo k jeho značné oblibě.

Výběr mechanik

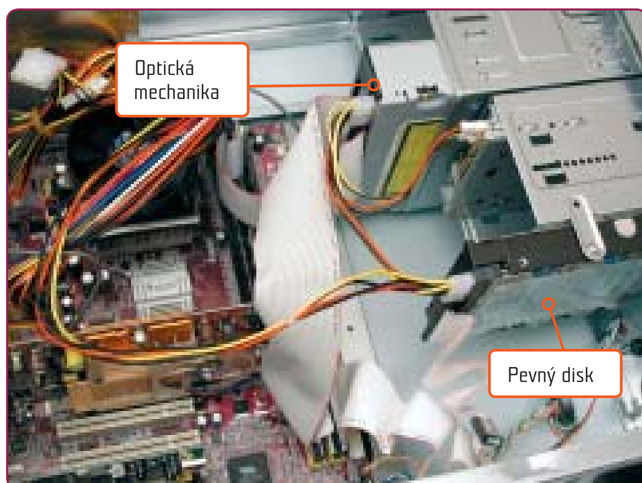
Na obrázku vidíte tři rozdílné interní optické mechaniky, díky kterým můžete možnosti PC rozšířit. V nabídkách firem Impact Computers a eXtrapoint jsou mechaniky CD-RW **Benq 5224** (2540 Kč s DPH) a DVD-ROM **Benq DVP 1648A** (bez příslušenství stojí 1574 Kč s DPH). Pro uživatele, kteří mají zájem o vypalování disků DVD, bude zajímavá mechanika **Teac DV-W50E**, kterou má za 11 300 Kč s DPH v nabídce společnost Elap. Podrobněji se na tyto mechaniky podíváme v příštím vydání PPK. Kromě nich se zaměříme i na externí vypalovací mechaniku a nebude chybět ani mechanika kombinovaná, která dokáže číst disky DVD i vypalovat cédéčka.

-mse



Dole je mechanika CD-RW, uprostřed je mechanika DVD-ROM a na vrcholu se nachází vypalovací mechanika DVD-R/RW.

Na obrázku vlevo vidíte výchozí stav – v počítači je jedna optická mechanika. Na obrázku vpravo jsme k původní optické mechanice zapojili mechaniku vypalovací – stačí připojit jen napájecí kabel.





Základní deska

Mohou být počítače, které nemají mechaniku CD-ROM nebo zvukovou kartu. Mohou být i takové, které nemají pevný disk. Není však počítače bez základní desky.

> **i** Základním deskám se říká také mainboardy nebo motherboardy – hlavní nebo mateřské desky.

Jak již jistě víte, počítač se skládá z několika komponent. Těmi základními jsou procesor, paměťové čipy, grafická karta a pevný disk. Všechny tyto komponenty je třeba někam zasunout, někam připojit. A právě k tomu slouží základní deska. Ta je vlastně takovou kostrou, jakýmsi základním kamenem, na který se všechno ostatní staví.

Poznáme ji velmi jednoduše. Je to taková ta veliká deska o rozměrech přibližně 25 × 30 cm, která vypadá velmi složitě. Jednoduchá skutečně není, a ani být nemůže. Ačkoliv tento komponent obvykle není v běžných prospektech k počítačům uváděn, má vliv nejen na výkon počítače, ale také na jeho spolehlivost a především zásadním způsobem určuje, do jaké míry bude možné počítač později rozšiřovat nebo přestavovat.

Procesor a paměti jsou určující

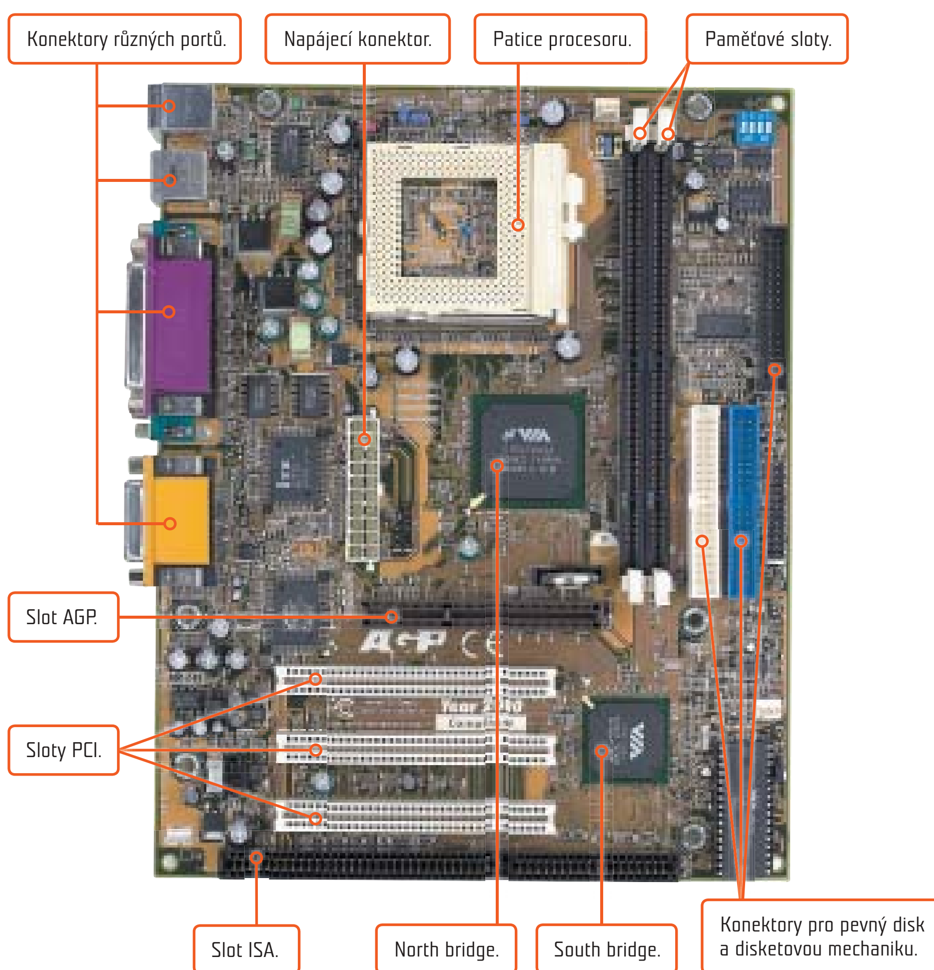
Jak už to v počítačích bývá, není možné si jen tak říci, jakou základní desku bychom chtěli. Základním určujícím kritériem pro výběr je typ procesoru, pro který jsme se rozhodli. Procesory AMD Athlon nebo Duron mají totiž jinou patici (to je jakási zásuvka, do které se procesor zasouvá) než například procesory od firmy Intel (Celeron, Pentium 4). AMD Athlon tedy není možné použít spolu se základní deskou určenou pro procesory Intel a naopak.

Druhým kritériem pro volbu základní desky je typ operační paměti RAM. O rozšíření operační paměti jsme psali v minulém vydání PPK. Připomeňme tedy, že operační paměť je místo, kam si procesor odkládá mezivýpočty a data, která pro svou práci momentálně nepotřebuje. Je nasnadě, že čím rychleji dokáže procesor do paměti zapisovat a také z ní číst, tím vyšší bude výkon celého počítače. Asi vás nepřekvapí, že spolu s technologickým vývojem procesoru i ostatních komponent se vyvíjela i operační paměť, a to tak, aby ostatním komponentám stačila. Máme tak v současné době několik typů pamětí. Tyto typy nejsou vzájemně kompatibilní, a tak s nimi musejí elektronické obvody základní desky komunikovat rozdílným způsobem.

Operační paměť není zabudována napevno v základní desce. Do počítače se přidává pomocí malých modulů, jakýchsi destiček s několika integrovanými obvody – paměťovými čipy. Destičky se zasouvají do připravených paměťových slotů. A jelikož máme několik typů pamětí, máme několik typů modulů, a tedy i několik typů slotů. A jsme u jádra problému – lepší paměť je rychlejší, ale také dražší. Je tedy třeba nejen podle zvoleného procesoru, ale i podle vybraného typu paměti zvolit vhodnou základní desku.

Karetní strkanice

Při pročítání časopisu Počítač pro každého jste jistě zaznamenali pojmy jako grafická karta nebo zvuková karta. Co karty vlastně jsou? Jedná se o desky s mnoha součástkami, které mají vždy nějaký specifický úkol: starají se o obrazová data (grafická karta) nebo zvuková data (zvuková karta), o příjem televizního signálu (TV karta), o připojení k telefonní lince (modem) apod.



Tyto karty je třeba nějak spojit s centrem počítače – základní deskou. Kabel by posloužit mohl, ale spojení by mohlo být nespolehlivé a také konstrukčně by bylo náročné. Na základní desce jsou proto sloty, do kterých se všechny karty nasunou. Po

připevnění karty ke skříni počítače je spojení karty s deskou spolehlivé.

Stejně jako paměťové sloty se vyvíjely také sloty pro přídavné karty. Starší typy ISA a VESA Local Bus byly postupně nahrazeny sloty PCI a AGP. Moderní základní deska má přitom vždy jen jeden slot AGP, který je určen výhradně pro grafickou kartu. Zato sloty PCI jsou na desce obvykle čtyři nebo je jich pět, výjimečně šest. V současných počítačích se můžete setkat i se stařičkým typem slotů ISA, ale nově prodávané počítače tyto sloty již nemívají.

Je tedy třeba si pamatovat, že pokud například máme v počítači volné jen sloty PCI, nemůžeme použít žádnou kartu ISA (modem, zvukovou kartu apod.).



Různé karty pasují do různých slotů. Pro grafické karty je například vyhrazen slot AGP.

Mosty

Všechna data a instrukce, které putují mezi procesorem, pamětí i sloty, musí něco organizovat, aby dorazily vždy tam, kam mají. Toto „řízení provozu" má na starosti tzv. čipová sada, kterou tvoří obvykle dva obvody. Ty jsou tvořeny poměrně výkonnými integrovanými obvody, takovými menšími procesory. Ten horní, nazývaný north bridge (severní most), má na starosti procesor, operační paměť a slot AGP. Spodnímu se říká south bridge (jižní most). Ten zase obsahuje řadiče pevného disku, disketové jednotky, portů PS/2 pro klávesnici a myš, portů pro tiskárnu a pro jiné periferie. Může obsahovat i jednodušší zvukovou kartu, především však řídí provoz na slotech PCI.

Čipová sada (setkáte se i s výrazem čipset) je nejdražším dílem základní desky, velmi tedy ovlivňuje její cenu. Nejlepší výkon i spolehlivost zpravidla nabízejí desky s čipovými sadami přímo od výrobců procesorů (Intel a AMD), jsou však dražší než desky s čipsety například od firem VIA nebo SiS.

Vše míří na základní desku

Zmínili jsme se o tom, že south bridge obsahuje řadiče různých portů. Ty všechny nalezneme na zadní straně skříně, ve které jsou pro příslušné konektory připraveny otvory odpovídající jejich umístění, velikosti a tvarům. Tyto konektory jsou také jedinou pevnou součástí základní desky, kterou lze zvenčí počítače vidět.

Některé porty původně na základní desce nebyly. I pro takový sériový nebo paralelní port bylo třeba zakoupit přídavnou kartu. To se týká i řadiče pevného disku. Toto zařízení, které se stará o komunikaci s pevným diskem, existovalo dříve jen v podobě karty. Dnes nalezneme potřebné konektory na základní desce a obvody jsou integrované v čipové sadě. Totéž platí o zvukové kartě. Přestože se lepší zvukové karty prodávají stále v podobě karet přídavných, pro většinu uživatelů postačí jednoduchá zvuková karta jakožto součást základní desky. Dokonce se můžeme již dnes setkat s počítači, které nemají jedinou přídavnou kartu.

Výše popsanému procesu říkáme integrace – různé komponenty jsou integrovány na základní desku. Příčin je několik, ale tou nejdůležitější je cena – jednu, byť složitější základní desku lze vyrobit výrazně levněji než několik různých komponent. Cena takového počítače je pak mnohem nižší.

Rozšiřování

Variabilita procesorových patic a paměťových slotů je příčinou toho, že ne vždy lze jednoduchým způsobem starší počítač urychlit prostou výměnou procesoru za výkonnější. Nové procesory totiž už „nepasují" do starších základních desek, bylo by tedy potřeba koupit desku novou. Do ní se však nemusí hodit nejen naše paměťové moduly, ale ani zvuková nebo třeba síťová karta, takže by bylo třeba zakoupit je nové. Když to potom sečteme, mnohdy zjistíme, že se už vyplatí koupit počítač zcela nový. Nehledě na to, že výměna základní desky je záležitost pro zkušené uživatele.

Při koupi nového počítače se tedy ujistěte, zda má základní deska dostatek volných slotů PCI. Jako nedostatečné se může ukázat také množství paměti zakoupené na počátku. Naštěstí mají základní desky dva či tři paměťové sloty, a tak pozdější rozšíření je možné. Dobré také je, když deska dokáže pracovat s co možná nejrychlejším procesorem – zatím si tak rychlý procesor třeba nechceme koupit, protože je v současné době velmi drahý, ale za rok nebo za dva bude tentýž procesor mnohem levnější, a tak můžeme v budoucnu snadno zvýšit výkon počítače.

Jaroslav Smíšek

Sportujeme na internetu

Sport je jedním z témat tohoto čísla, a proto jsme se rozhodli přinést vám také informace o těch nejzajímavějších internetových stránkách zabývajících se sportem u nás.



Podívejme se tedy na internetové stránky o sportovních odvětvích, která jsou nyní populární a kterým se rádi aktivně věnujeme. Mimochodem – podle tohoto článku také zjistíte, kterým sportům holduje naše redakce.

Squash

Tento sport u nás získává stále větší popularitu, neboť během relativně krátkého času při něm vydáte velké množství energie. Snad v každém větším městě najdete několik squashových heren, takže si tento rychlý sport může vyzkoušet skoro každý. Na internetu najdete hned několik stránek, které se tomuto sportu věnují. Mnohé z nich jsou stránky sportovních klubů a týmů z celé republiky. Jednu ze stránek, na kterých se dočtete o squashi jako takovém, naleznete na adrese *http://www.squashnam.cz*. Zde získáte nejen informace o profesionálním squashi (tedy o turnajích a žebříčcích), ale i mnoho důležitých informací pro amatéry a začátečníky. Jistě využijete seznam squashových kurtů v celé republice (ten bohužel zcela jistě není úplný) spolu s odkazy a s kontakty. Výborná je i rubrika Hledám spoluhráče; tu využijí zejména ti, kteří chtějí začít a nemají s kým hrát. Jsou zde informace o potřebném vybavení a také bazar, kde může uvést svůj požadavek každý, kdo něco shání, nebo naopak se chce něčeho zbavit. Na stránkách *http://www.squashclub.cz* najdou mnohou důležitých informací hlavně začátečníci – jsou zde uvedena pravidla této hry a rady, jak začít. Sekce Hledám spoluhráče je bohužel neaktuální.



Tenis

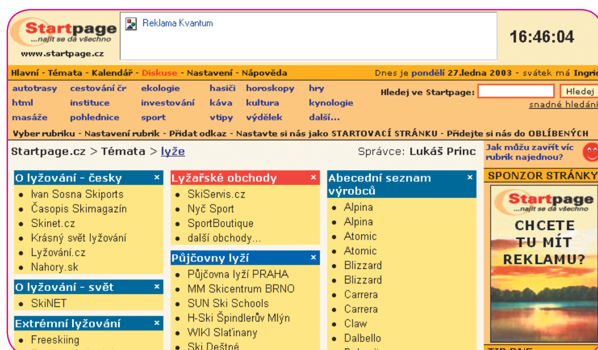
Tenis je poněkud náročnější sport, a tak abyste si jej užili, musíte být technicky alespoň trochu na výši. Naše země se může pochlubit mnoha slavnými tenisovými jmény a širokou hráčskou základnou. Plné důležitých informací jsou oficiální stránky Českého tenisového svazu na adrese *http://www.cztenis.cz*. Tyto stránky využijí spíše ti, kteří se organizují v některém tenisovém klubu, ale některé informace se budou hodit i tenisovým amatérům. Jde hlavně o adresář tenisových hal a klubů, o pravidla tenisu, o výsledky tenisových turnajů a o novinky z dění v tomto sportu. Stránky na adrese *http://www.tenishala.cz* využijete hlavně nyní v zimě, neboť zde můžete vyhledat nejbližší tenisovou krytou halu. Pokud hodláte s tenisem začít, měli byste využít služeb některé z tenisových škol – jednu takovou najdete např. na adrese *http://www.volny.cz/adtenis*. Víte, které odkazy na tenisové stránky jsou v katalozích zastoupeny nejvíce? Pány asi nepřekvapí, že jsou to stránky s obrázky ruské tenistky Anny Kurnikovové, která se ani tak nevyznačuje úžasným tenisovým uměním, jako spíše přitažlivým vzhledem. Jednu z mnoha jejích galerií najdete např. na adrese *http://tady.cz/annak/galerie.htm*.



Lyžování a snowboard

Ačkoliv se naše republika nemůže chlubit velehorami, lyžujeme rádi a hodně. Stránek, které se lyžování a snowboardingu věnují, najdeme na českém internetu víc než dost. Podívejme se nejprve, co nabízejí stránky *http://www.lyzovani.cz*. Seznámíte se s novinkami v této oblasti a stránky vám pomohou, i pokud se chystáte jet lyžovat: najdete zde informace o zájezdech a o ubytování na horách. Pokud potřebujete zjistit, jaké počasí je v některém horském středisku, můžete využít webové kamery. Jestliže se o lyžování zajímáte profesionálně, pak vám pomůže kalendář nejbližších závodů a aktuální výsledky. Na stránce *http://lyze.startpage.cz* najdete setříděné odkazy na stránky o lyžování, tedy odkazy na stránky o počasí a o horských střediscích, na stránky výrobců lyžařské výzbroje a výstroje, na stránky půjčoven lyží atd. Pokud se zajímáte spíše o snowboarding, doporučíme vám stránky *http://www.snowboarding.cz*, což je oficiální internetová prezentace Asociace českého snowboardingu. Zde se dozvíte, kdy se konají nejbližší oficiální závody, a poté jejich výsledky, ale jsou zde také informace o Asociaci a o tom, jak se stát jejím členem. Na adrese *http://www.freeride.cz/snb* se skrývá další zajímavý web zabývající se snowboardingem. Zde si nejenom přečtete novinky, ale také

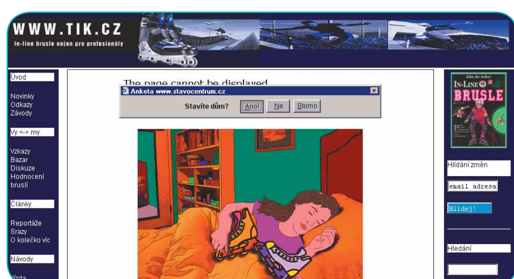
si prohlédnete krásné fotografie nebo videa. V sekci Bazar můžete zakoupit (nebo prodat) potřebné vybavení, a pokud byste nevěděli, jaké vybavení je pro vás to pravé, můžete si to zjistit v další



sekci. Stránky *http://www.snb.czechian.net* mají na starost zřejmě amatéři, ale zpracování má profesionální úroveň. Jsou zde uvedeny i tipy na neoficiální soutěže a na jiné polosoukromé akce.

In-line bruslení

Brusle se čtyřmi kolečky v řadě jsou u nás také velmi populární. Na stránkách *http://www.tik.cz* je soustředěno naprosto všechno, co potřebuje jak začínající, tak zkušený jezdec. Pokud sháníte nové brusle a doplňky, můžete si nejprve přečíst hodnocení obchodů s tímto zbožím a hodnocení jednotlivých značek bruslí a poté můžete vyrazit na nákupy. Nebo si vybavení můžete sehnat přímo na těchto stránkách v sekci Bazar. Je možné zde také zjistit, kde jsou ty nejlepší terény, případně kde se nalézá nejbližší skatový park s U-rampou. Dobře zpracovaná je také část s návody a triky. Některé z nich si můžete prohlédnout sami na videoukázkách, které si můžete stáhnout. Na stránkách *http://inline.3web.cz* najdete hlavně rozsáhlou fotogalerii s vyobrazením různých triků; galerii si můžete stáhnout jako archiv. Pokud nerozumíte odborným pojmenováním jednotlivých triků, skoků a fíglů, zkuste se podívat do sekce Slovník. Jestliže jste z Prahy, můžete se po hlavním městě projet se skupinkou podobných nadšenců, kteří se domlouvají na internetu. O sra-



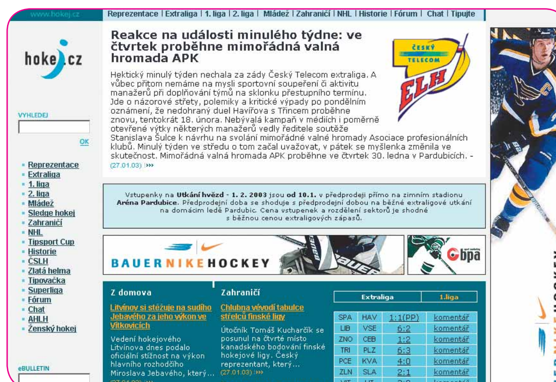
zech, které se konaly loni, se zatím dočtete na adrese *http://www.volny.cz/inline-praha* (je to skutečně velmi zábavné čtení). Doufejme, že tyto stránky budou fungovat i nadále.

Bowling

Spíše než o sportu by se dalo mluvit o bowlingu jako o zábavě, nicméně spadá pod Český svaz tělesné výchovy, takže proč se o něm na těchto stránkách nezmínit? O událostech, které se dějí ve světě profesionálního bowlingu, se dozvíte na adrese *http://www.bowlingweb.cz*. Kromě upoutávek na různé turnaje a výsledkových listin české bowlingové ligy zde najdete také popsány všechny důležité turnaje, které se u nás konaly. O pravidlech a historii bowlingu se dozvíte na adrese *http://bigkoule.ic.cz*. Zde si přečtete také informace o filmu Big Lebowski, který je s bowlingem úzce spojen. Zájemci o tento druh sportu by se měli určitě podívat na internetové stránky České bowlingové asociace na adrese *http://www.czechbowling.cz*. Zde najdete výsledkové listiny, aktuální žebříček pořadí v české lize a také elektronickou verzi magazínu Bowler.

Kopaná a hokej

Těmto sportům se naše redakce věnuje spíše pasivně – tedy hlavně sledováním zápasů. Stránky na adrese *http://portal.fotbal.cz* jsou rozcestníkem, kde jsou soustředěny odkazy na stránky týkající se pouze fotbalu. Své stránky má dnes každý větší fotbalový klub – například stránky sportovního klubu Sparta najdete na adrese *http://www.sparta.cz* a jsou doslova napěchovány informacemi



o klubu, hráčích, fanouších a o výsledcích zápasů. Na adrese *http://www.hokej.cz* je zase mnoho informací o českém hokeji: najdete zde výsledky zápasů, přečtete si o historii našeho hokeje apod.

-mia

Co dokáží mobilní telefony 2



V čísle 1 jsme přinesli první díl našeho malého slovníčku, který vás seznamuje s termíny, se kterými se setkáváte v recenzích mobilních telefonů na stránkách PPK.

V prvním díle jsme se podívali na ty nejsložitější věci – na datové spojení a možnosti propojení počítače s mobilním telefonem. Dnes bychom se měli dostat k dalším, neméně důležitým věcem.

Částečně budeme pokračovat v datových přenosech a pak vysvětlíme, jak se liší jednotlivé typy displejů a baterií – to pro případ, že budete vybírat nový telefon.

Hry a další aplikace

Hry: Mobilní telefony neslouží jen k práci, ale občas i k ukrácení dlouhé chvíle. Již několik let se na trhu neobjevil telefon, který by nenabízel aspoň dvě či tři hry. U starších telefonů byly hry nahrány přímo v softwaru telefonu a vy jste je nemohli obměňovat. Také původní černobílé displeje (viz dále) byly postupně vytlačeny barevnými (viz dále) a původní pískání bylo nahrazeno melodiemi (viz dále), takže dnes vypadají hry už opravdu zajímavě. Novější telefony již umožňují stahování aplikací v jazyce Java (viz dále).

Java (J2ME): Jazyk Java vyvinula před lety firma Sun a výhodou programů napsaných v tomto jazyce je to, že by teoreticky měly fungovat na všech platformách, protože program se překládá až na konkrétním zařízení. Právě proto, že aplikace se překládá až na konkrétním zařízení, jsou aplikace v Javě pomalejší. Z tohoto principu vyšli i výrobci pro mobilní telefony – rozhodli se vytvořit aplikace, které by fungovaly na telefonech různých značek.

Bohužel tak jako na platformě stolních počítačů i mezi mobilními telefony si každý z výrobců vyvinul vlastní variantu J2ME, respektive po svém pojal podporu, a tak velká část aplikací funguje jen na omezeném okruhu přístrojů. Její velkou výhodou je, že vývoj aplikací není omezen jen na producenty telefonů, a tak vzniká (relativně) velké množství aplikací od nezávislých autorů. Vašemu telefonu tak může přibýt díky Javě (pokud ji podporuje) nejedna velice zajímavá funkce či hra. Za všechny jmenujme třeba „Unit Converter" v telefonech Siemens, díky němuž můžete převádět nejen délkové míry (milimetry na palce apod.), ale třeba také míry oblečení, což je opravdu praktické.

Javovské aplikace můžete stahovat do telefonu přímo (tzv. technologie OTA), prostřednictvím WAP prohlížeče nebo prostřednictvím vašeho počítače. V posledním případě budete však muset aplikaci nějak dostat do telefonu, takže jej budete potřebovat propojit s počítačem. Poměrně propracovanou aplikaci pro snadné nahrávání aplikace z počítače do telefonu má Motorola a Nokia. Podobně jako na internetu jsou některé aplikace zdarma, jiné si musíte koupit, další mají formu sharewaru (fungují určitou dobu), v každém případě platíte za dobu připojení, popř. za přenesená data – pro stahování javovských aplikací rozhodně doporučuji telefon s GPRS.

Javu podporují telefony mnoha značek, od Motorol A008 a T720i přes Nokie 3410, 3510, 6310, 6610, 7210, 7650 a 9210 a Samsung SGH-S100 až po Siemensy A50, M50, MT50 a S55; další budou pochopitelně přibývat.

Displeje – barvičky přicházejí

Také doby řádkových displejů jako na prvních modelech telefonů (pamatujete Philips Fizz?) jsou dávno pryč a displeje všech dnešních telefonů pracují v plně grafickém režimu.

Odstíny šedi: Do kategorie těch úplně nejlevnějších telefonů však barvy přece jen ještě nedorazily, snad s výjimkou Panasonicu GD67, který se před Vánoci prodával za skutečně zajímavou cenu. Grafické displeje dávají přece jen více možností, a tak většina výrobců nabízí několik odstínů šedi.

Pasivní displej – 256 a 1024 barev: Prvním krokem k barvě jsou tzv. pasivní displeje. Pasivní proto, že jednotlivé body nesvítí samy, ale celý displej je podsvícen najednou, stejně jako u černobílých displejů. Z toho vyplývá základní nevýhoda tohoto typu displejů – menší kontrast, jas a s tím spojená horší čitelnost, zejména na přímém slunci. S podobnými problémy se setkávali uživatelé starších notebooků. Nicméně pasivní displeje telefonů jsou vesměs poměrně povedené a u těch, které jsem měla možnost vyzkoušet, jsem na problémy s čitelností nenarazila. Pasivní displeje se vyrábějí ve dvou základních variantách – 256 barev najdeme například u Siemensu S55 či u již zmíněného Panasonicu GD67 a s 4096 barvami se setkáme například u Motoroly T720i či u barevných nokií.



Aktivní TFT displeje – počet barev neomezen: Ve vyšších cenových kategoriích se již napevno usazují aktivní (TFT) displeje. V současné době se prodávají displeje schopné zobrazit přes 64 tisíc barev, což je hodnota, při níž i fotografie vypadají opravdu věrně. Navíc na letošní rok jsou již ohlášeny modely s 128 tisíci i 256 tisíci barev.

U aktivních displejů je každý bod reprezentován samostatným tranzistorem, takže tyto displeje jsou výrazně jasnější, kontrastnější a čitelné. Na druhou stranu jsou tyto displeje výrazně dražší (proto ta vyšší cena telefonu) a jsou také mnohem náročnější na energii. Podle mých zkušeností vydrží všechny dostupné telefony s TFT displejem maximálně 2 – 3 dny (záleží na tom, jak často displej svítí), přitom například Siemens S55 s pasivním displejem a srovnatelnou baterií vydrží i týden.

Toužíte-li po telefonu s opravdu reálnými barvami, volte určitě aktivní displej. Vybrat si můžete Panasonic GD87, několik modelů od Samsungu a Sharp GX13.

Baterie

Také v různých typech baterií mnoho uživatelů tápe. Problém nastává zejména ve chvíli, kdy baterii ve svém mobilu měníte – mám koupit Ni-MH, nebo Li-Pol?

Ni-Cd – niklkadmiové: Tento typ baterií je úplně nejstarší a vyskytoval se jen v úplně prvních mobilech, dnes už se s ním nesetkáte. Běžně se s tímto typem ovšem můžete setkat v podobě tužkových dobíjecích baterií. Základním nedostatkem těchto baterií je krátká životnost a malá kapacita. Někteří odborníci hovoří také o paměťovém efektu – ten vzniká v případě, že baterie dobíjíte dříve, než jsou úplně vybité. Baterie si pak „zapamatuje" úroveň, kdy začala být nabíjena, a tu pak považuje za vybití. Do mobilních telefonů bych vám Ni-Cd baterie rozhodně nedoporučila a vyhnula bych se jim i v jiných elektronických přístrojích.

Ni-MH – niklmetalhydridové: Baterie Ni-MH nahradily postupně baterie Ni-Cd; nabízí vyšší kapacitu a také delší životnost. Původně se uvádělo, že paměťový efekt u nich neexistuje vůbec, poslední výzkumy ukazují, že se mírně projevuje i zde. Ani Ni-MH bateriím nedělá dobře příliš časté dobíjení – trpí například v hands-free sadách v automobilech, kde se telefon neustále nabíjí. V současné době se s nimi setkáte zejména v nejlevnějších mobilních telefonech a nemusíte se jich příliš obávat, jejich životnost je asi dva roky. Pokud budete moci zvolit některý z vyšších typů, určitě neváhejte.

Li-Ion – lithioiontové: Baterie Li-Ion jsou rozumným kompromisem – nabízejí poměrně velké kapacity i při zatížení a také přibližně o polovinu delší životnost. Baterie Li-Ion jsou také výrazně menší než baterie Ni-MH se srovnatelnou kapacitou. Proto se s bateriemi Li-Ion setkáte zejména u miniaturních telefonů, ale postupně pronikají i do nižší střední třídy a dá se předpokládat, že během následujících měsíců úplně vytlačí baterie Ni-MH z mobilních telefonů. Bateriím Li-Ion by již nemělo příliš vadit průběžné nabíjení, životnost se odhaduje přibližně na tři roky.

Li-Pol – lithiopolymerové: S nejmodernějším typem baterií se můžete setkat zatím poměrně zřídka. Takovou baterii najdete například v Nokii 6310i, Sony Ericssonu T100, T200, T300, Ericssonech T39 (volitelně) a v T68i či ve smartphonu Eurotel Dataphone / T-Mobile MDA. Jedná se skutečně o nejlepší typ baterií, které dokáží udržet telefon při životě hodně dlouho. O životnosti těchto baterií se zatím příliš nepíše, dá se předpokládat, že bude podobná jako u baterií Li-Pol. S průběžným nabíjením si hlavu lámat nemusíte, navíc jsou zase o kousek menší...

Tak to by bylo pro dnešek všechno. Další pokračování vám přineseme zase za dva týdny. Pokud budete chtít ve slovníčku vysvětlit nějaký termín, který vám není jasný, neváhejte a napište na e-mailovou adresu mobily.ppk@vogel.cz. **Michaela Kloudová**

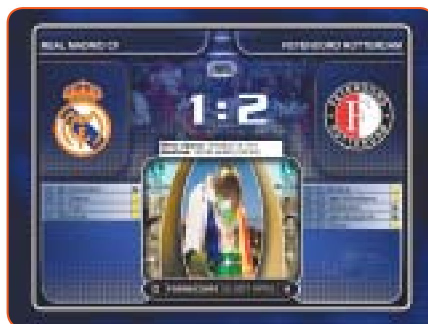
Hity PPK CD 3/2003

Czech Soccer Manager 2002

freeware

Jaké to je, řídit Spartu od vítězství k vítězství? Jak se asi vydělá na výdaje spojené s vydržováním španělského druholigového mužstva? To a mnohé další si můžete vyzkoušet v tomto fotbalovém manažeru. Vaším úkolem bude řídit fotbalový tým, určovat jeho složení a styl hry a starat se o dostatečný přísun peněz do klubové kasy.

rubrika na CD: programy/sportovní hry

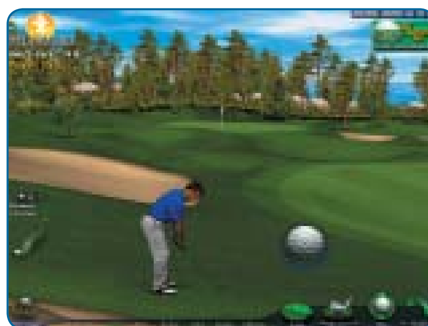


AboutGolf.com World Tours II 2.0

freeware

Hru About Golf většina herních nadšenců označuje jako jeden z nejlepších freewarových simulátorů golfu. Po grafické stránce i po stránce hratelnosti jde opravdu o kvalitní hru. Chcete-li si golf zadarmo zahrát, hru About Golf určitě vyzkoušejte. K této hře lze z internetu stáhnout také celou řadu doplňků.

rubrika na CD: programy/sportovní hry

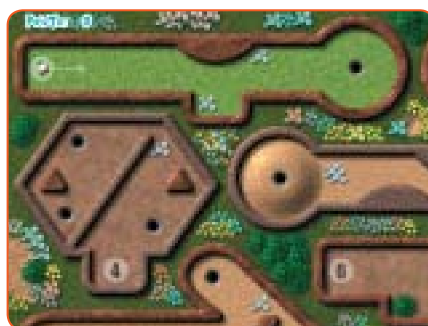


Dany Golf

freeware

Dany Golf je velmi pěkně zpracovaná simulace minigolfu. Čeká na vás několik minigolfových drah nejrůznějšího typu a obtížnosti. Směr a síla úderu se jednoduše ovládá pomocí myši. Natažením čáry od míčku určete sílu a směr (čím delší čára, tím silnější úder). Pak stačí už jen kliknout a sledovat, zda se míček dokutálí do jamky.

rubrika na CD: programy/sportovní hry



iRadio 1.0.2

freeware

Program iRadio je určen k přehrávání tzv. „streamovaného" vysílání Českého rozhlasu. Jde o vysílání prostřednictvím internetu – tj. stačí vám počítač připojený k internetu, zvuková karta, reproduktory (nebo sluchátka) a program iRadio, a můžete poslouchat internetové vysílání několika stanic Českého rozhlasu.

rubrika na CD: programy/rádio



Na úvod

Vítáme vás u třetího cédéčka v roce 2003. Tentokrát si přijdou na své příznivci sportovních her (v rubrice Programy/Sportovní hry jich najdou dvacet). Nahlédněte také do rubriky Programy/Konverze (tam je umístěno několik prográmků pro převádění různých formátů videí a zvuků) a do rubriky Programy/Rádio (zde se nachází několik programů pro poslech internetového rádia). Za zmínku stojí i rubrika PPK plus, ve které jsme připravili podrubriky Stříbrné disky, Návody a články a Internet.

V rubrice Návody a články vám budeme pravidelně přinášet podrobné návody na použití nejoblíbenějších programů. V návodech se dozvíte, jak s příslušným programem pracovat. Tentokrát si můžete přečíst návod, jak použít antivirový program Avast! 4 Home Edition a program Adobe Acrobat Reader. Na příštím CD přibudou další návody.

Uvažujete-li o koupi některého titulu CD-ROM nebo DVD-ROM, nahlédněte do podrubriky Stříbrné disky. Tam najdete podrobný přehled 55 titulů, a to včetně popisů, důležitých údajů a velkého množství ukázkových obrázků.

A na závěr malý tip – pokud máte stále problémy se zjišťováním nových čísel po přečíslování, využijte program Přečíslování 1.1 (lze jej spustit přímo z CD), který najdete v rubrice Programy/Servis.

Dart'm Up

freeware

Házení šipkami jako počítačová hra – takových her moc nenajdete. Grafika je velmi pěkná a ovládání je příjemné (vystačíte s myší). Před hodem šipky postupujte následovně. Pohybem myši doleva a doprava určete směr hodu. Pak stiskněte levé tlačítko myši (čím déle bude stisknuté, tím výše šipka poletí). Jakmile tlačítko pustíte, dojde k hodu.

rubrika na CD: programy/sportovní hry



Robin Hood

hratelná demoverze

Anglie, léta páně 1190. Richard Lví Srdce je držen ve vězení a jeho bratr princ Jan Lackland vládne prostým sedlákům železnou rukou. Jen jediný muž se odváží bojovat proti tyranovi, podporován malou skupinou odvážných a věrných společníků. Je to Robin Hood! Hratelná demoverze zajímavé strategické hry obsahuje český dabing.

rubrika na CD: programy/hry

MS Internet Explorer 6.0 SP1 CZ

plná verze

Nejnovější česká verze nejrozšířenějšího internetového prohlížeče. V podrubrice „Doplňky, záplaty, aktualizace" najdete také nejnovější kumulativní opravu pro MS Internet Explorer. Doporučujeme nainstalovat produkt MS Internet Explorer 6.0 SP1 a také nejnovější kumulativní opravu. Díky tomu bude mít váš prohlížeč opraveny všechny známé chyby.

rubrika na CD: programy/servis

Stříbrné disky

přehled

Po delší době vám na CD opět přinášíme podrubriku Stříbrné disky, ve které najdete podrobný přehled 55 multimediálních titulů CD-ROM a DVD-ROM, které se během roku 2002 objevily na našem trhu. V přehledu najdete nejen důležité informace a hodnocení, ale také velké množství ukázkových obrázků.

rubrika na CD: PPK plus/stříbrné disky

Jablko poznání

internetové stránky

Jablko poznání (*www.jablko.cz*) patří mezi nejlepší internetové stránky v ČR určené dětem. Můžete se těšit na následující rubriky: Hádanky, Pohádky, Skládanky, Příroda, Škola, Zajímavosti, Udělej si, O vás, Pro rodiče, Sport, Seriál a Speciální poruchy učení. Nemusíte se připojovat k internetu – na našem CD najdete kompletní verzi. Doporučujeme.

rubrika na CD: PPK plus/internet

RAD Video Tools 1.0

freeware

Někdy můžete narazit na potřebu převést určitý typ souboru na jiný typ. V tom vám může pomoci například tento prográmek, který umí převádět (konvertovat) formát MOV na AVI, formáty MOV a AVI na sérii obrázků (BMP, JPEG, GIF, PNG apod.) a formát MPEG na AVI. Také dokáže z formátů MOV a AVI vypreparovat zvuk do souboru formátu WAV.

rubrika na CD: programy/konverze

V Excelu mám položky Datum, Záruka a Konec záruky. Položka Datum je ve tvaru 9. 1. 2003, položka Záruka je ve tvaru 12 (má vyjadřovat počet měsíců). Problém je v položce Konec záruky; potřebuji sečíst 9. 1. 2003 a 12, aby výsledkem bylo správné číslo (konečné datum) 9. 1. 2004. Nevíte, jak na to?

Datum nákupu je třeba rozdělit na den, měsíc a rok. K hodnotě Měsíc připočtěte dobu záruky a znovu složte nové datum. Pro rozložení data slouží tři funkce: **Den()**, **Měsíc()** a **Rok()**.

Všechny tři funkce mají stejný parametr, kterým je hodnota typu datum, v tomto případě tedy odkaz na buňku s datem nákupu.

C2 fx =DATUM(ROK(A2);MĚSÍC(A2)+B2;DEN(A2))

	A	B	C	D	E	F
1	Datum	Záruka	Záruka do kdy			
2	9.1.2003	12	9.1.2004			
3						

Obr. 1

Pro složení data slouží funkce **Datum()**. Tato funkce má tři parametry: rok, měsíc a den, v tomto případě hodnoty, které získáte využitím funkcí Rok(), Měsíc() a Den(). Parametry jsou odděleny středníky.

Máte-li v buňce A2 zapsáno datum nákupu a v buňce B2 délku záruky v měsících, pak do buňky C2, ve které bude datum vypršení záruky, zapište vzorec **=DATUM (ROK(A2);MĚSÍC(A2)+B2;DEN(A2)),** jak ukazuje obr. 1.

-mzi

Kolik megapixelů musí mít digitální fotoaparát, aby vytištěné snímky o rozměru 10 × 15 cm měly dobrou kvalitu?

Dobrou kvalitu budou mít snímky pořízené dvoumegapixelovým aparátem; pokud chcete docílit kvality jako z klasického fotoaparátu, pořiďte si raději fotoaparát s třemi megapixely.

-mse

U Windows 98 jsem mohl aplikaci, která zamrzla, vypnout z okna vyvolaného stiskem Ctrl +Alt+ Del. Ale ve Windows XP se toto okno nezobrazuje.

Ve Windows 98 jste stiskem kláves **Ctrl**+**Alt**+**Del** vyvolal dialogové okno *Ukončit program*. Ve Windows XP vyvoláte stejným způsobem dialogové okno *Zabezpečení systému Windows*. Toto dialogové okno má ve spodní části několik tlačítek. Klikněte na tlačítko **Správce úloh**. Vyvoláte tím dialogové okno *Správce úloh systému Windows*. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Aplikace*. Ze seznamu spuštěných úloh vyberte tu, kterou chcete ukončit, a poté klikněte na tlačítko **Ukončit úlohu**. **-mzi**

počítač pro každého

čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 12. 2. 2003 v nákladu 60 400 výtisků.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce.ppk@vogel.cz): Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
Inzerce (inzerce.ppk@vogel.cz): Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500
Grafická úprava: DTP Vogel
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Michal Smejtek, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Osvit a tisk: Svoboda, grafické závody, a. s.
Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administratíva: +421 2 44 45 46 28, predplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o. **Na Slovensku:** Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.
Dočasně sídlíme na adrese
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,
v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

Příští číslo vyjde 26. února 2003

Testy hardwaru

Do příštího vydání PPK připravujeme test počítačových sestav, které jsou výkonem i výbavou připraveny plnit potřeby domácích



uživatelů. V testu mechanik CD-RW, DVD-ROM i DVD-R/RW se podíváme, jak pokročila rychlost čtení i zápisu u současných optických jednotek. Vedle interních mechanik nebude chybět ani externí model.

Netscape Navigator

Internetové stránky si nemusíte prohlížet pouze v programu Internet Explorer. Existuje i mnoho jiných internetových prohlížečů neboli browserů. Asi nejvážnějším konkurentem Internet Exploreru je program Netscape Navigator. V sekci Jak na to vám ukážeme, jak s ním pracovat.

PPK CD 4/2003 – Nejlepší z nejlepších

Na příštím CD vám přineseme kolekci nejlepších freewarových a sharewarových programů z různých kategorií (archivace, grafika, hudba, video, internet, kancelář aj.). Nebude chybět ani několik her. Navíc se můžete těšit na podrobný český návod, jak používat program Winamp 3.0 Full.

Seznam inzerentů